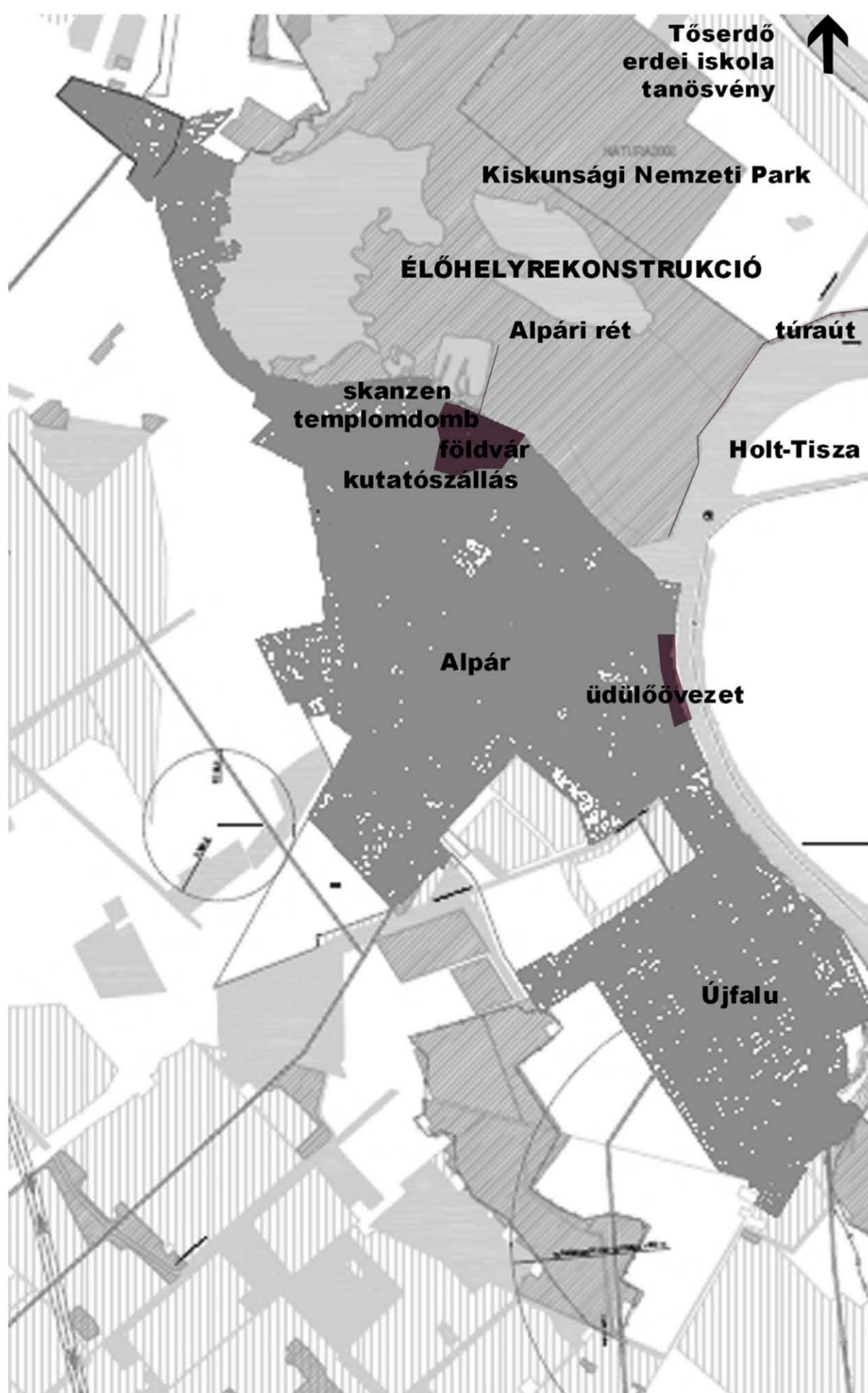
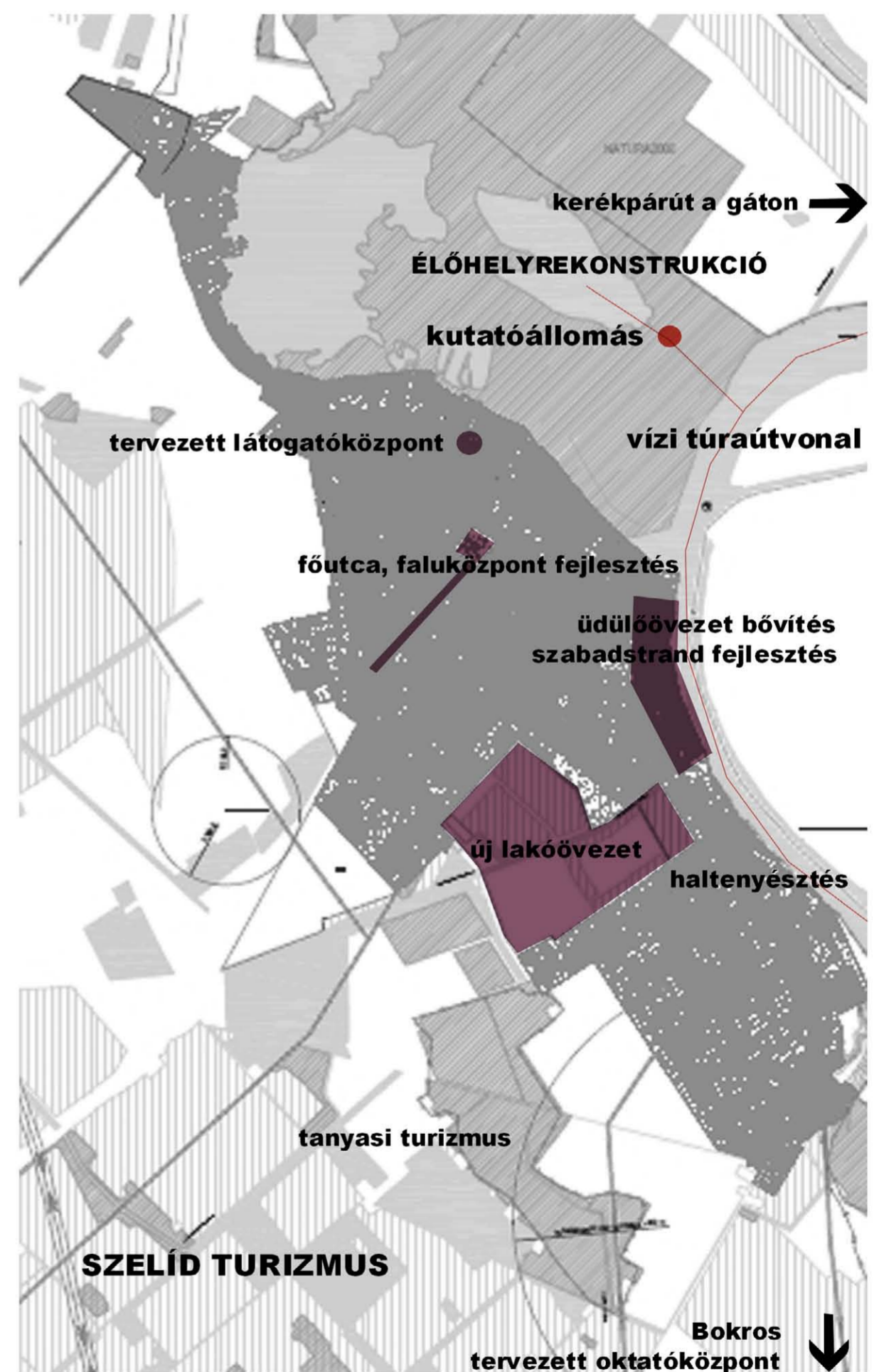

jelenleg

tiszaalpár fejlesztése

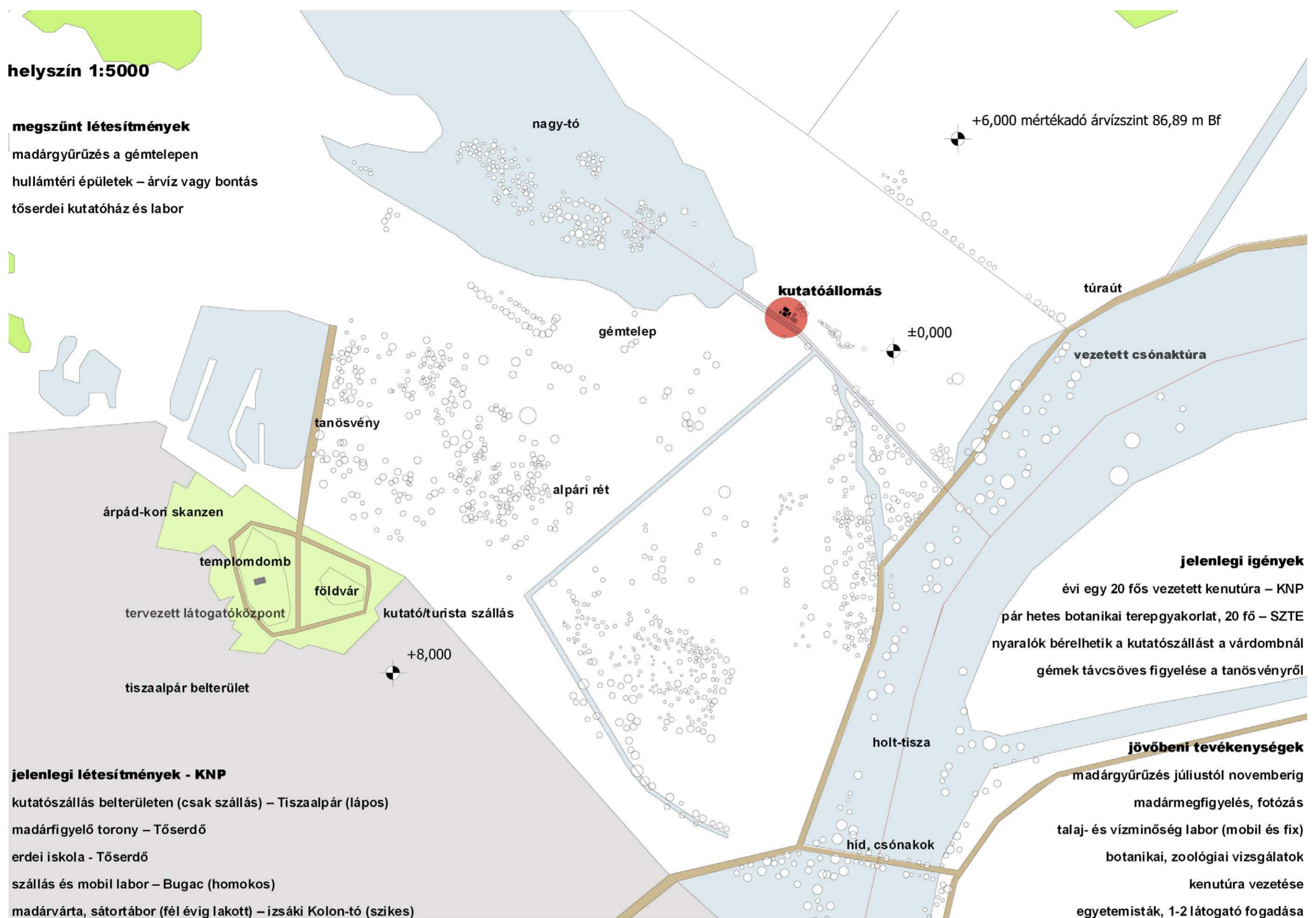
tervezett

természetvédelmi kutatóállomás, tiszalpár
boros noémi diplomatervezés 2011

helyszín 1:5000

megszűnt létesítmények
 madárgyűrűzés a gémtelenen
 hullámtéri épületek – árvíz vagy bontás
 tőserdei kutatóház és labor

jelenlegi létesítmények - KNP

kutatószállás belterületen (csak szállás) – Tiszaalpár (lápos)
 madárfigyelő torony – Tőserdő
 erdei iskola - Tőserdő
 szállás és mobil labor – Bugac (homokos)
 madárvárta, sátoztábor (fél évig lakott) – izsáki Kolon-tó (szikes)

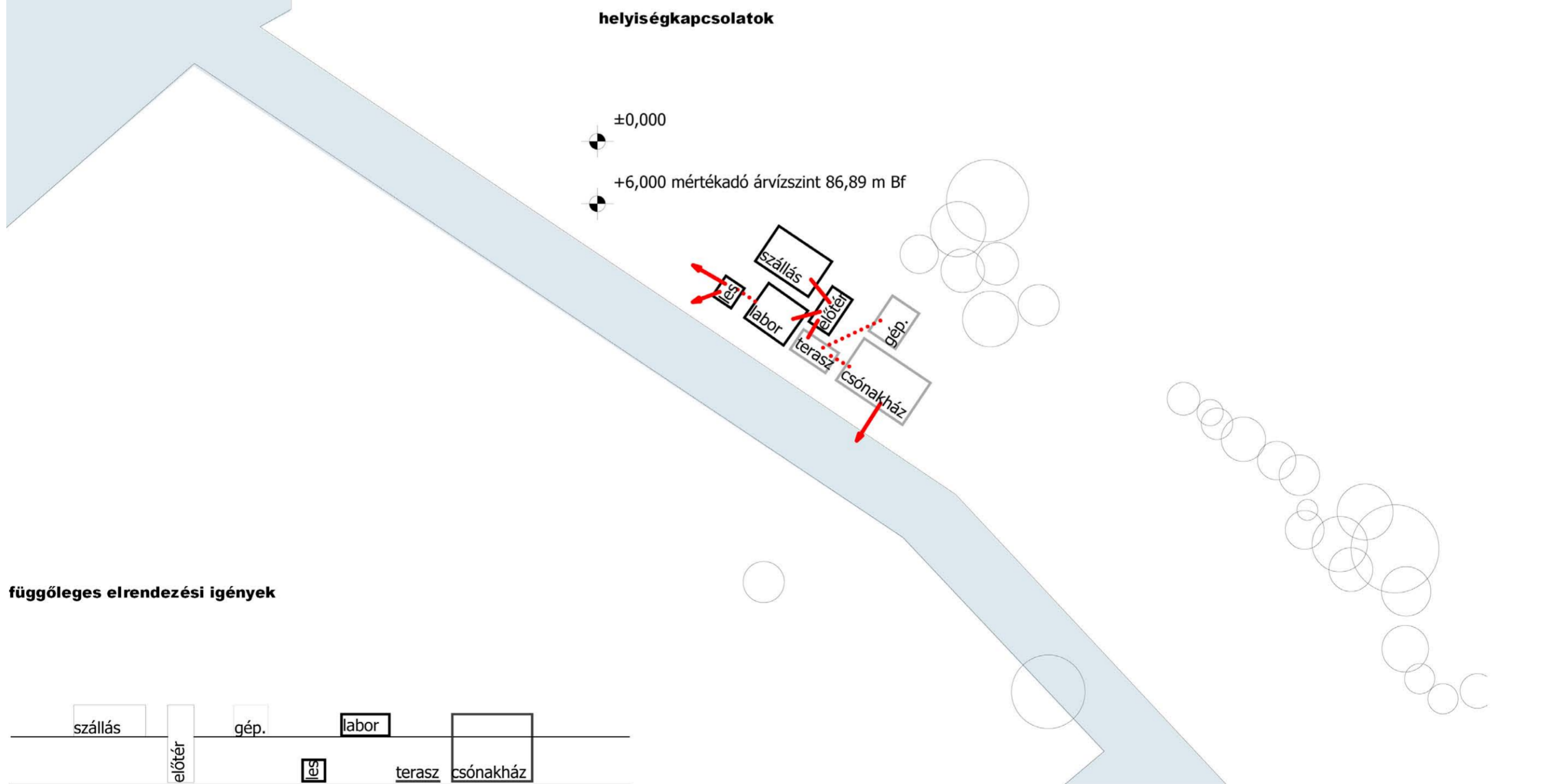
jelenlegi igények

évi egy 20 fős vezetett kenutúra – KNP
 pár hetes botanikai terepgyakorlat, 20 fő – SZTE
 nyaralók bérelhetik a kutatószállást a várdombnál
 gémekek távcsöves figyelése a tanösvényről

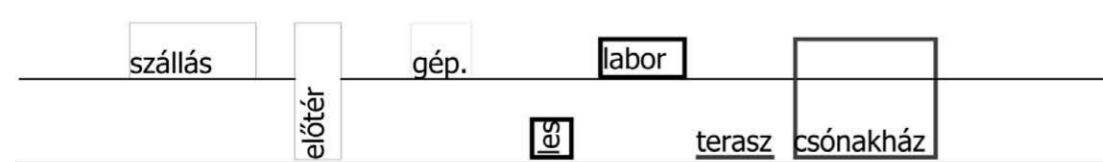
jövőbeni tevékenységek

madárgyűrűzés júliustól novemberig
 madármegfigyelés, fotózás
 talaj- és vízminőség labor (mobil és fix)
 botanikai, zoológiai vizsgálatok
 kenutúra vezetése
 egyetemisták, 1-2 látogató fogadása

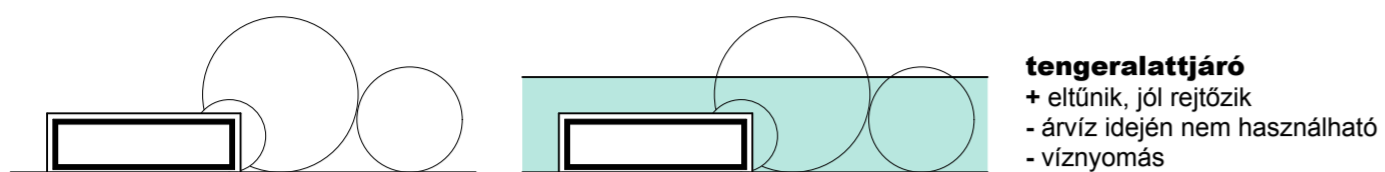
program 1:500

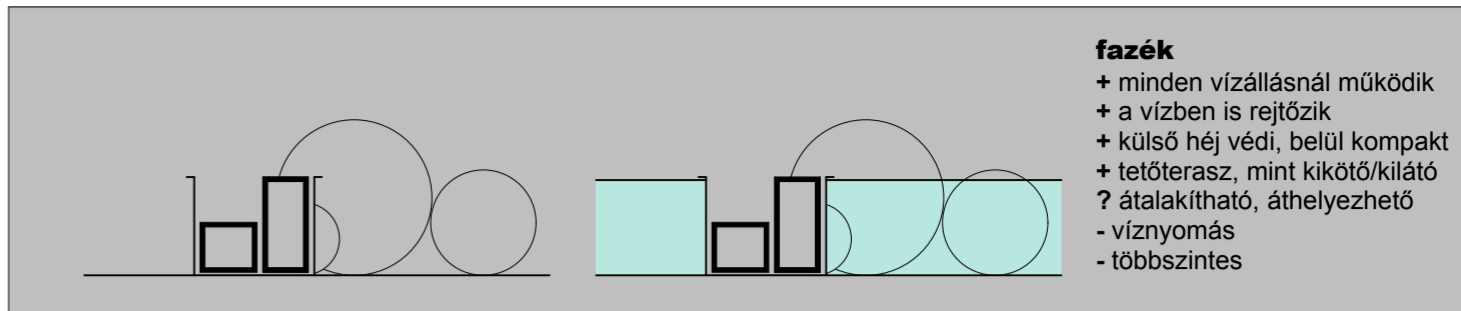
függőleges elrendezési igények

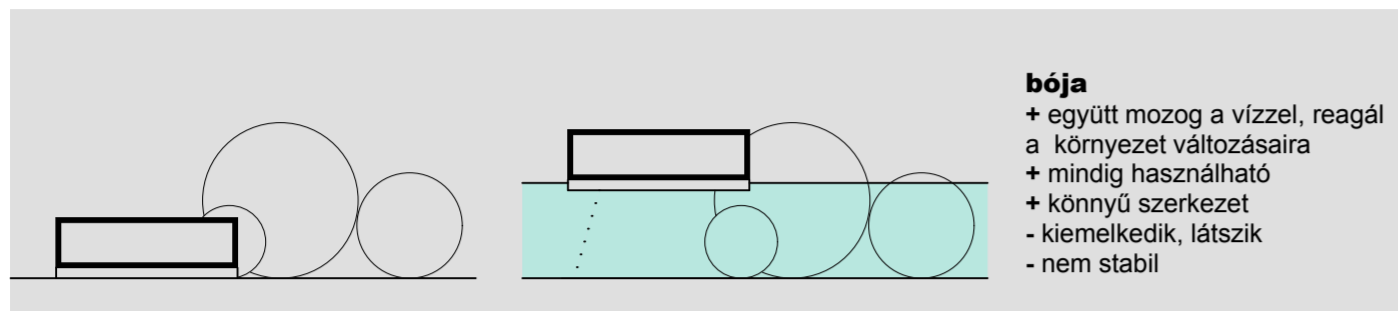
szállás (2-3 fő) – szoba, fürdő, konyha	30 m ²	előtér + csizmoszó (+ látogatói mosdó)	15 m ²	terasz	10 m ²
labor + felszerelés tárolása	20 m ²	csónakház	40 m ²		
les	6 m ²	gépészet	20 m ²	össz:	kb. 130 m ²

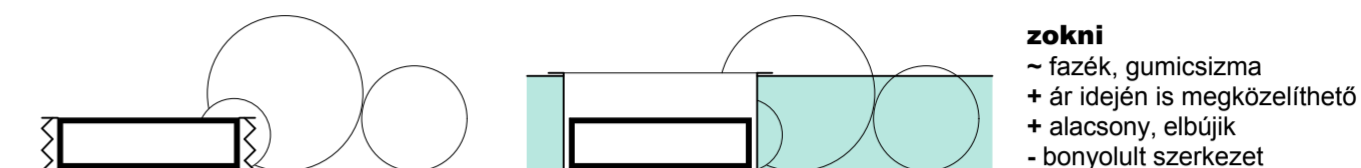
tengeralattjáró
 + eltűnik, jól rejtőzik
 - árvíz idején nem használható
 - víznyomás

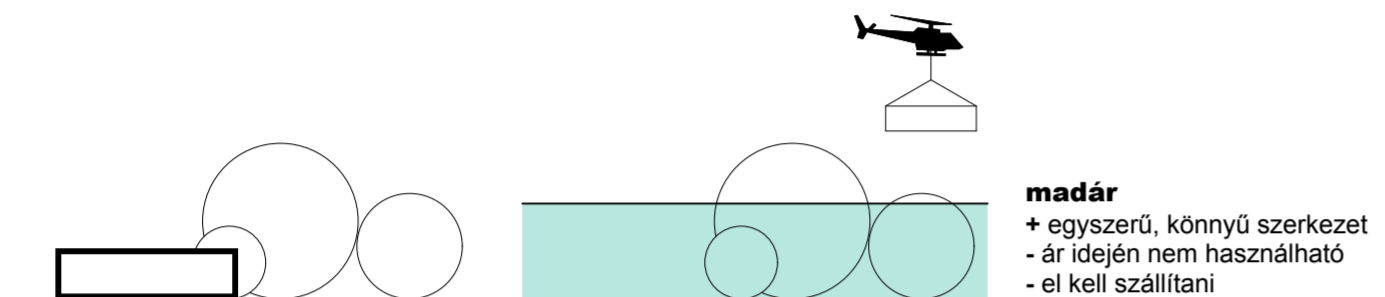
fazék
 + minden vízállásnál működik
 + a vízben is rejtőzik
 + külső héj védi, belül kompakt
 + tetőterasz, mint kikötő/kilátó
 ? átalakítható, áthelyezhető
 - víznyomás
 - többszintes

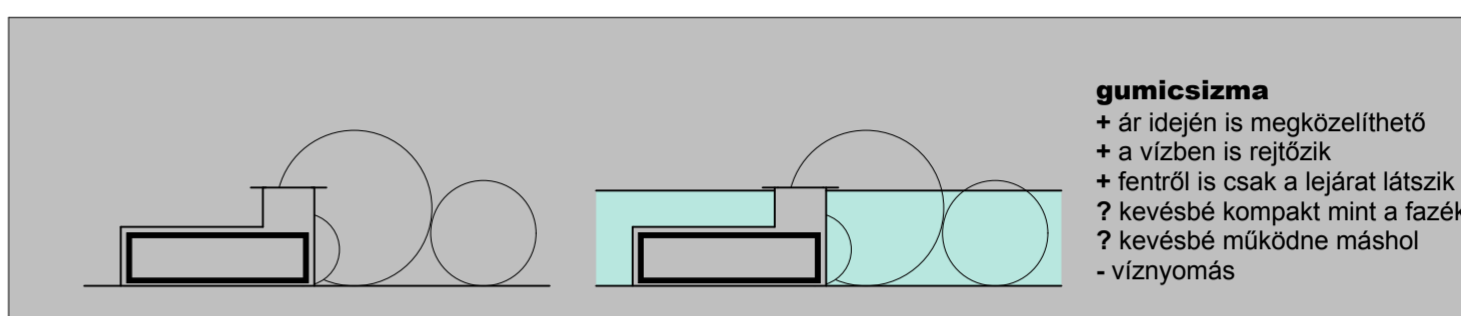
bója
 + együtt mozog a vízzel, reagál a környezet változásaira
 + mindig használható
 + könnyű szerkezet
 - kiemelkedik, látszik
 - nem stabil

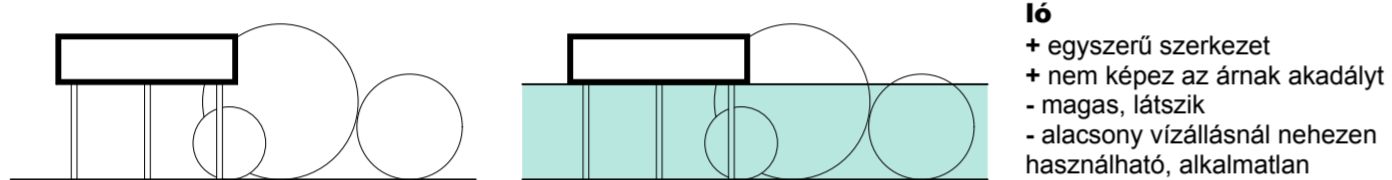
zokni
 ~ fazék, gumicsizma
 + ár idején is megközelíthető
 + alacsony, elbújik
 - bonyolult szerkezet

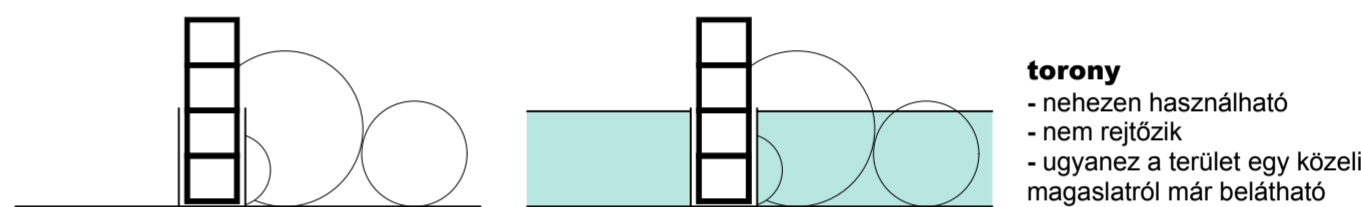
madár
 + egyszerű, könnyű szerkezet
 - ár idején nem használható
 - el kell szállítani

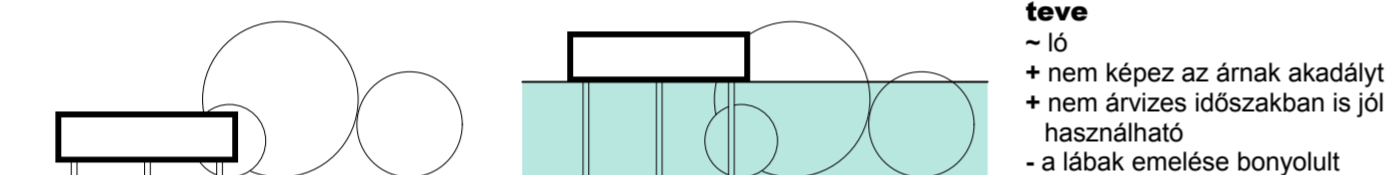
gumicsizma
 + ár idején is megközelíthető
 + a vízben is rejtőzik
 + fentről is csak a lejárát látszik
 ? kevésbé kompakt mint a fazék
 ? kevésbé működne máshol
 - víznyomás

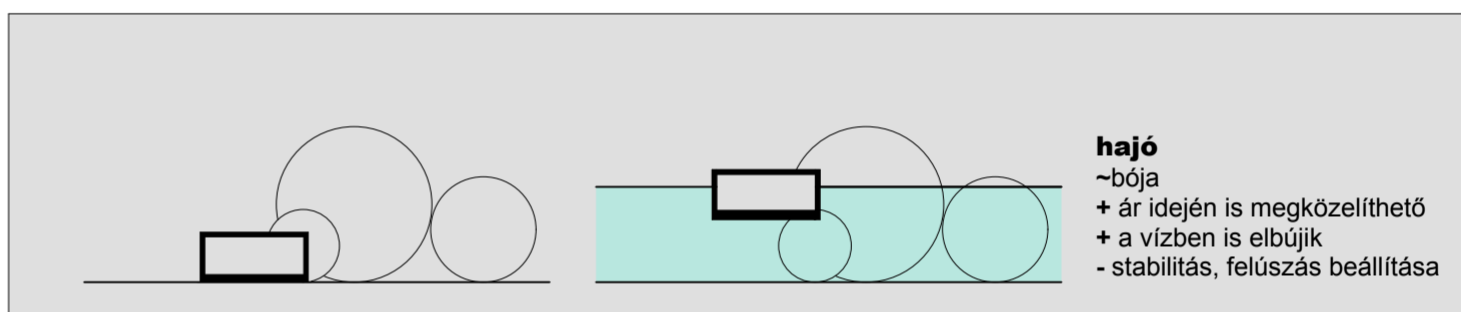
ló
 + egyszerű szerkezet
 + nem képez az árnak akadályt
 - magas, látszik
 - alacsony vízállásnál nehezen használható, alkalmatlan

torony
 - nehezen használható
 - nem rejtőzik
 - ugyanez a terület egy közeli magaslatról már belátható

teve
 ~ ló
 + nem képez az árnak akadályt
 + nem árvizes időszakban is jól használható
 - a lábak emelése bonyolult

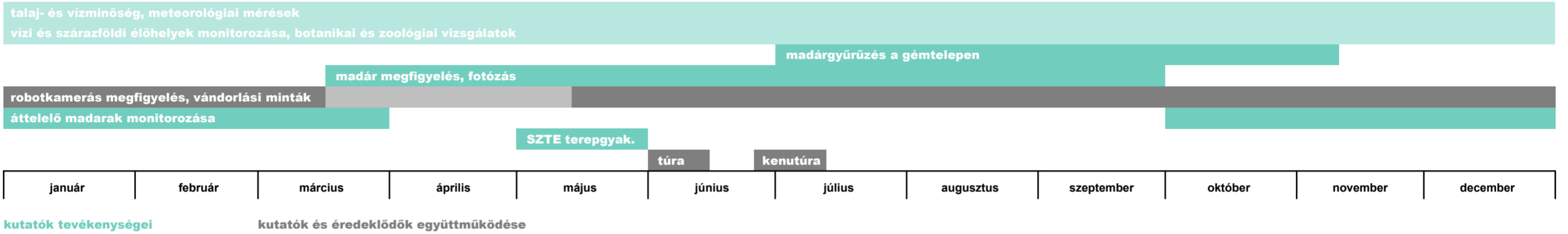

hajó
 ~ bója
 + ár idején is megközelíthető
 + a vízben is elbújik
 - stabilitás, felúszás beállítása

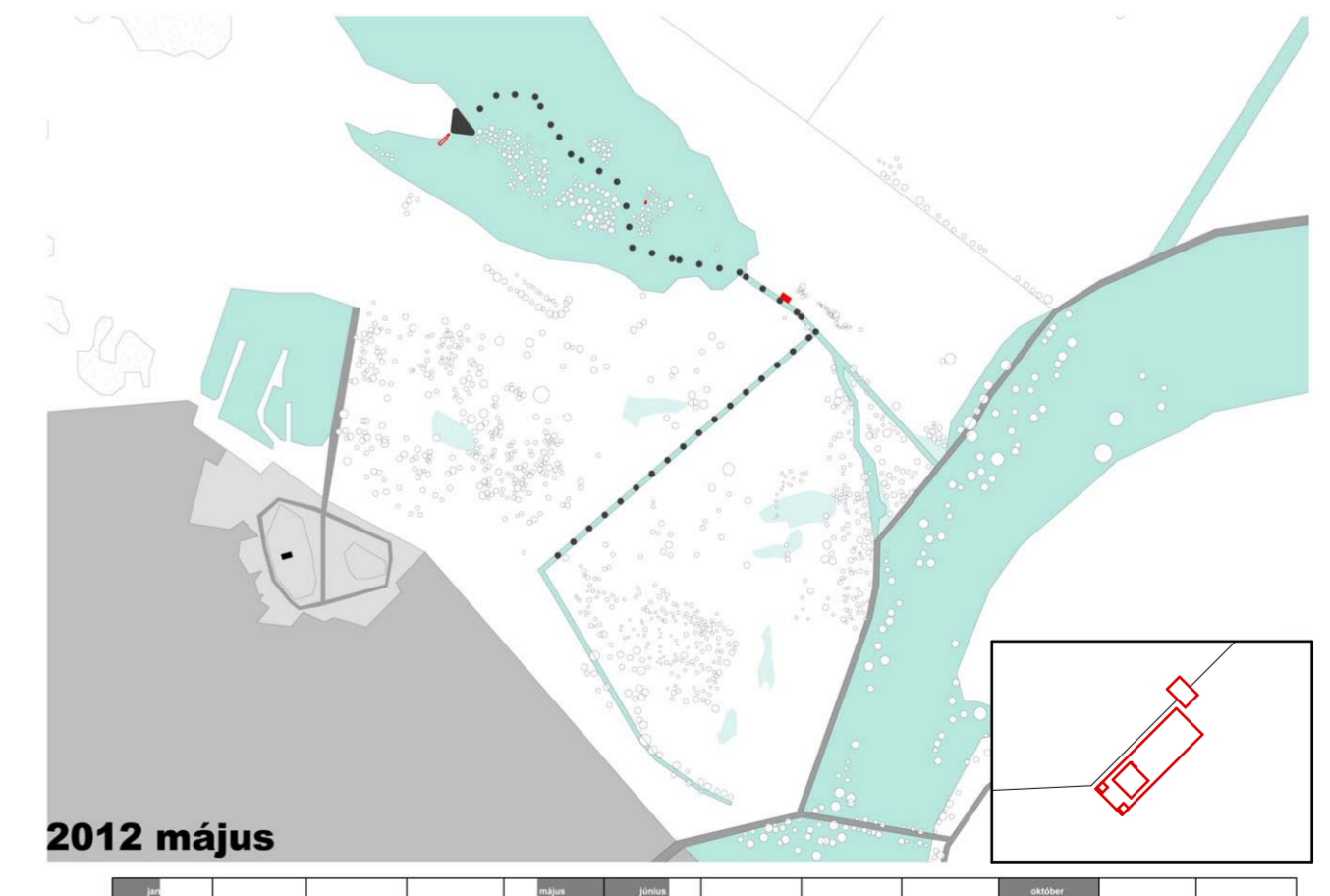
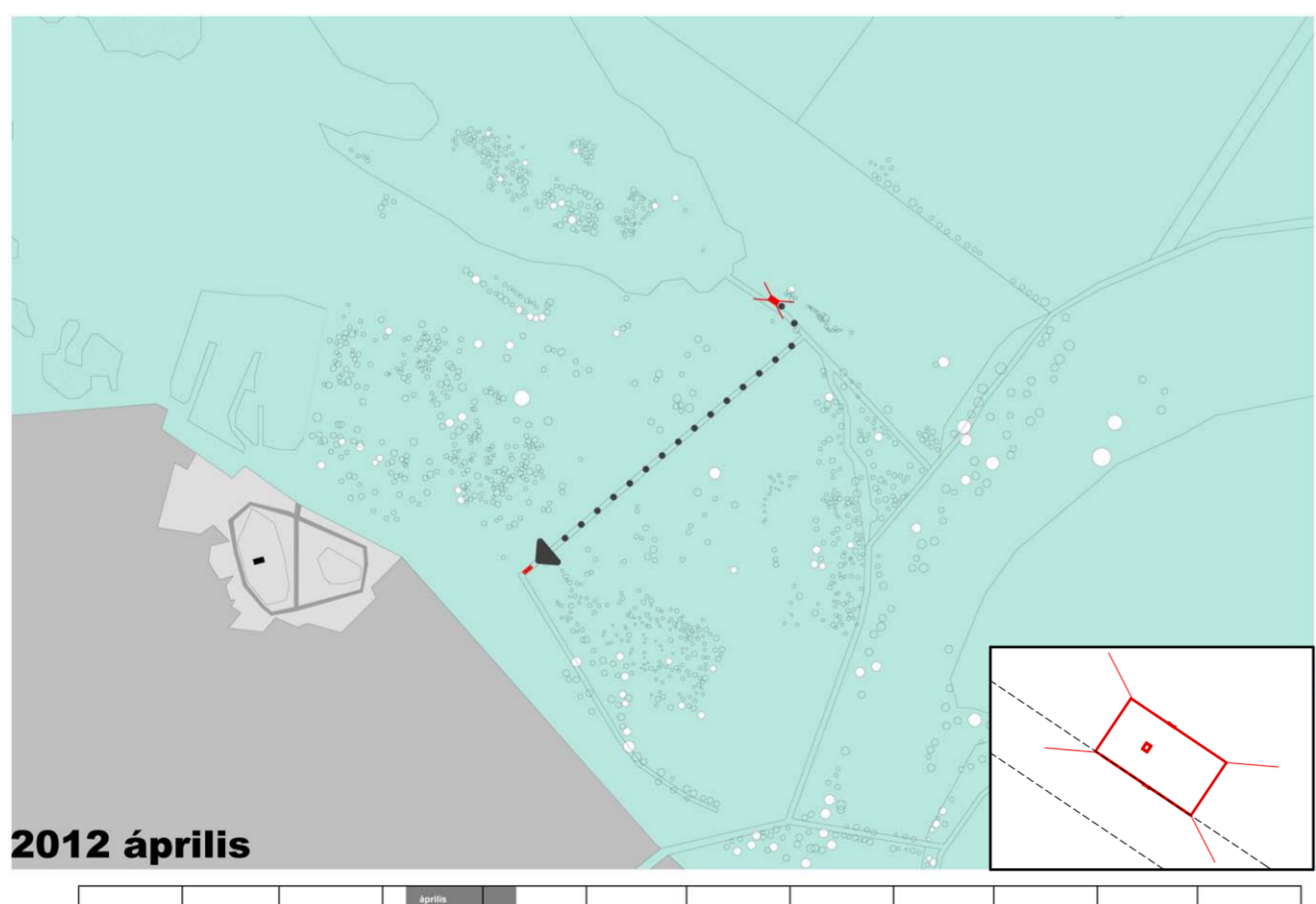
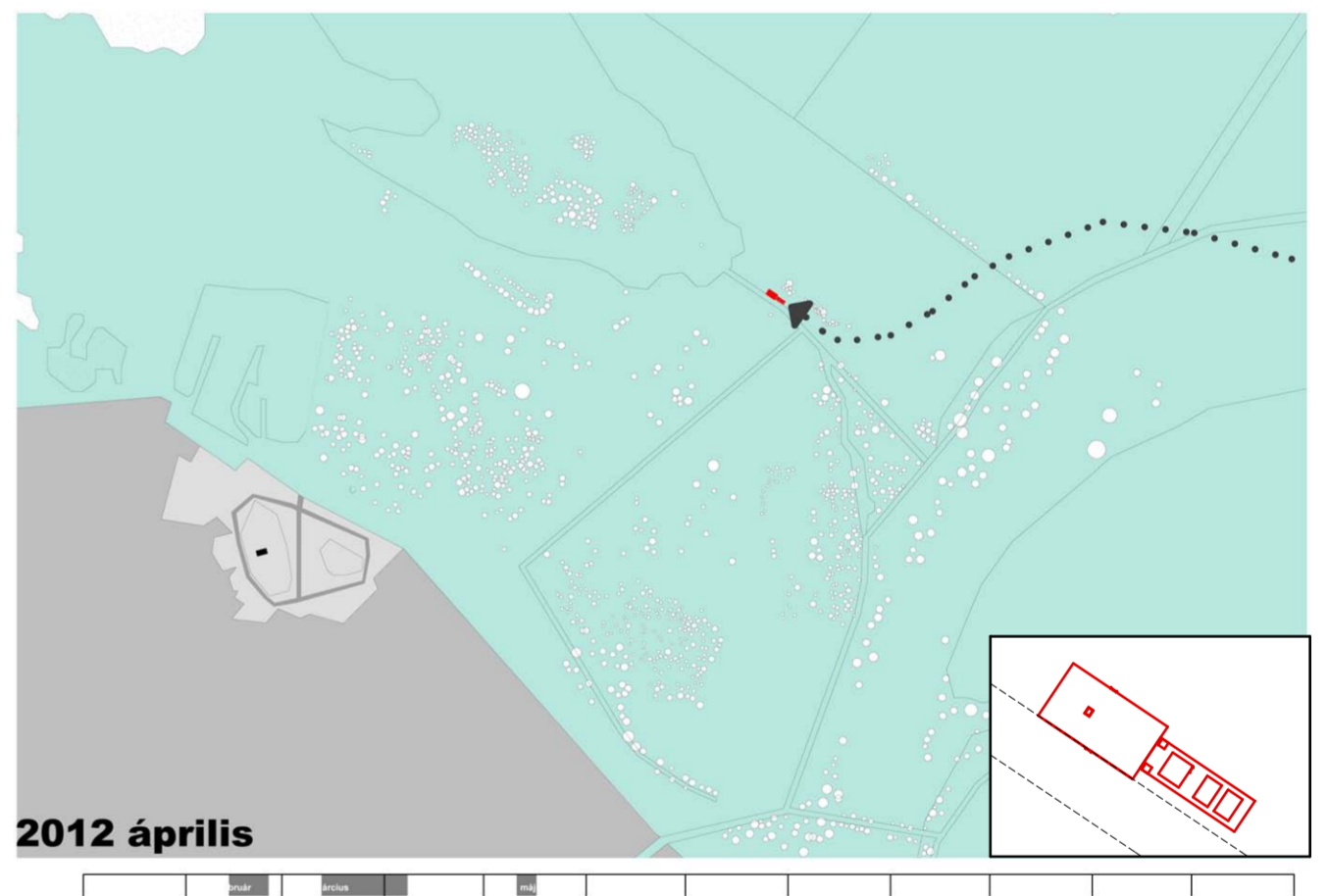
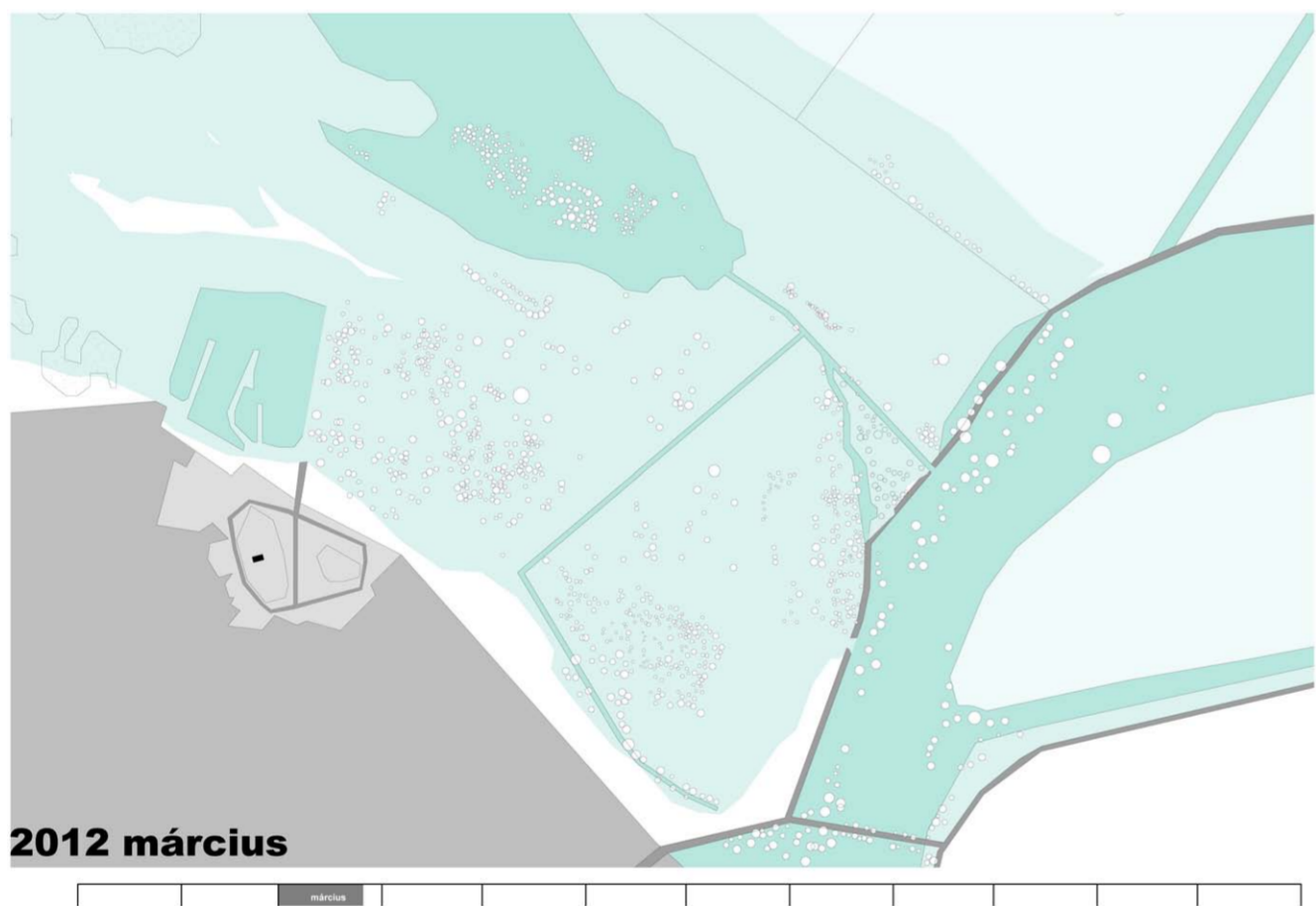
látvány

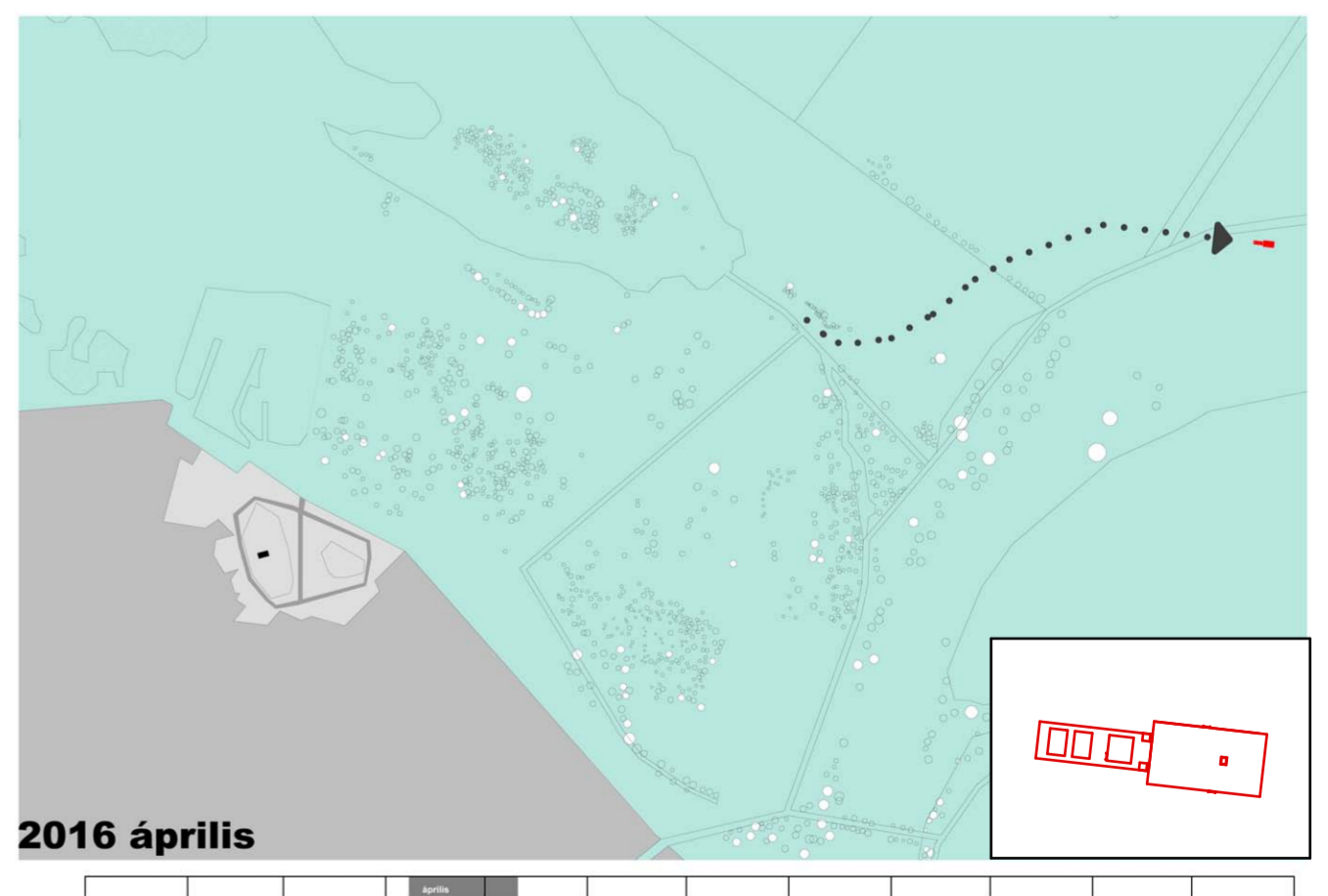
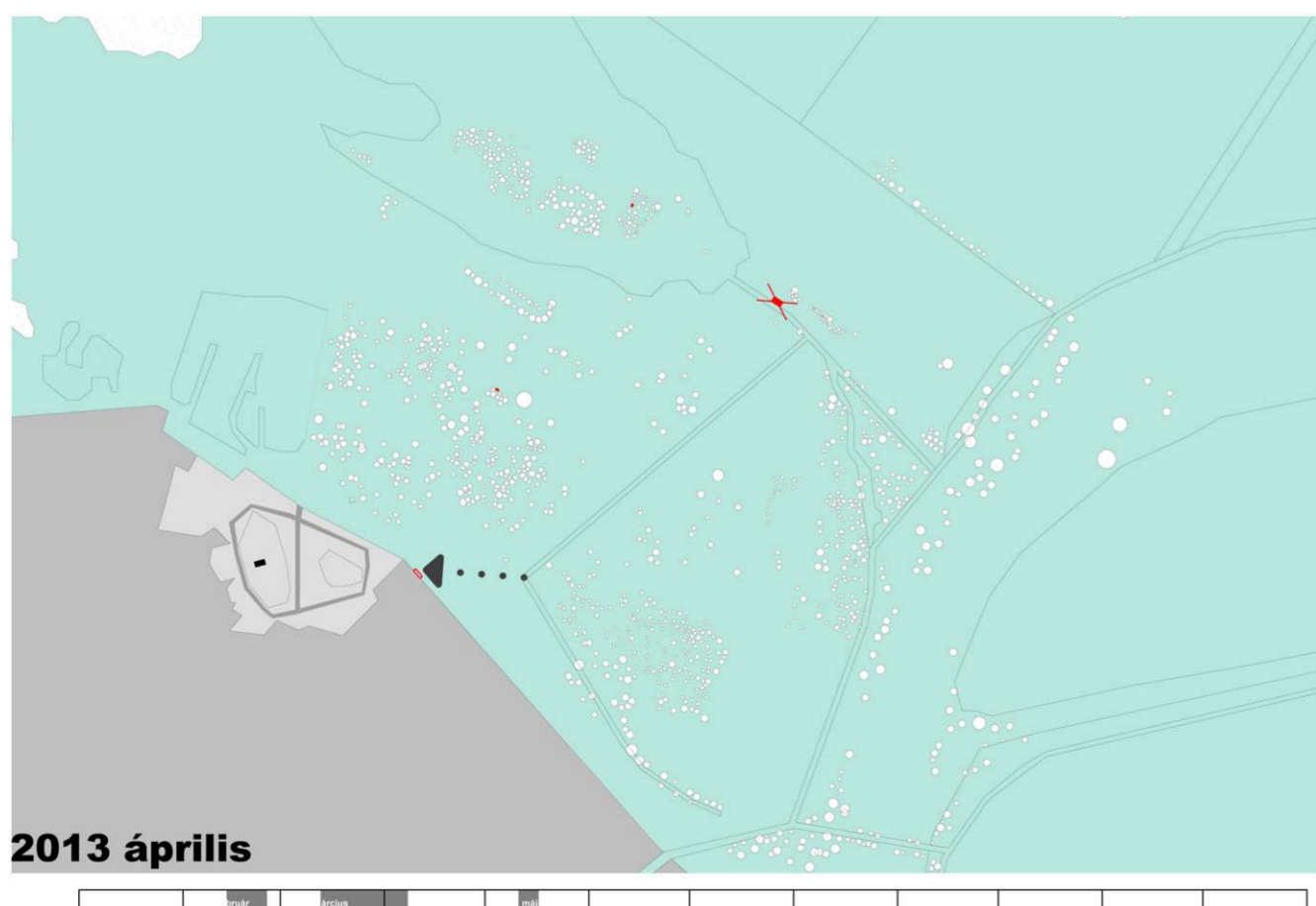
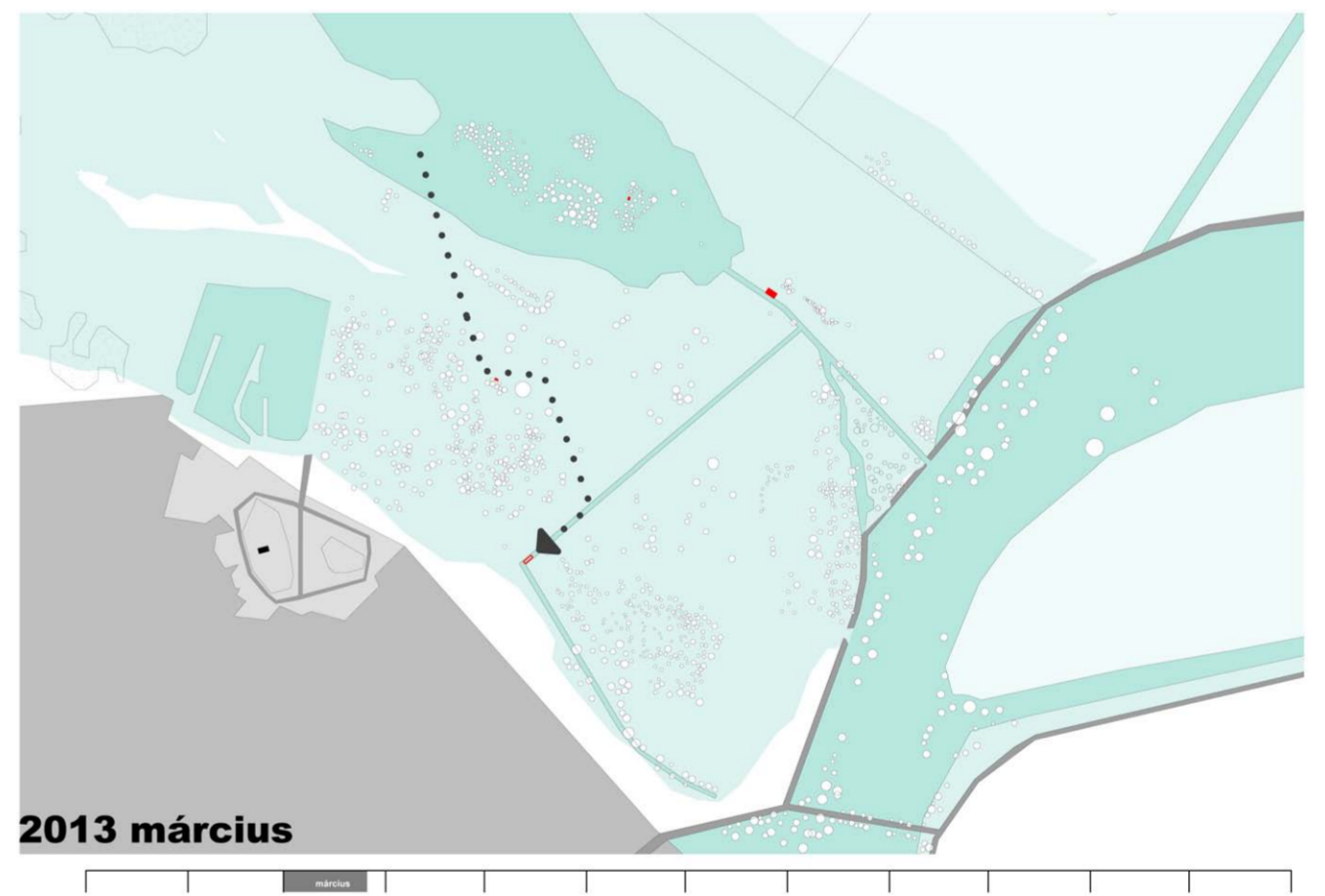
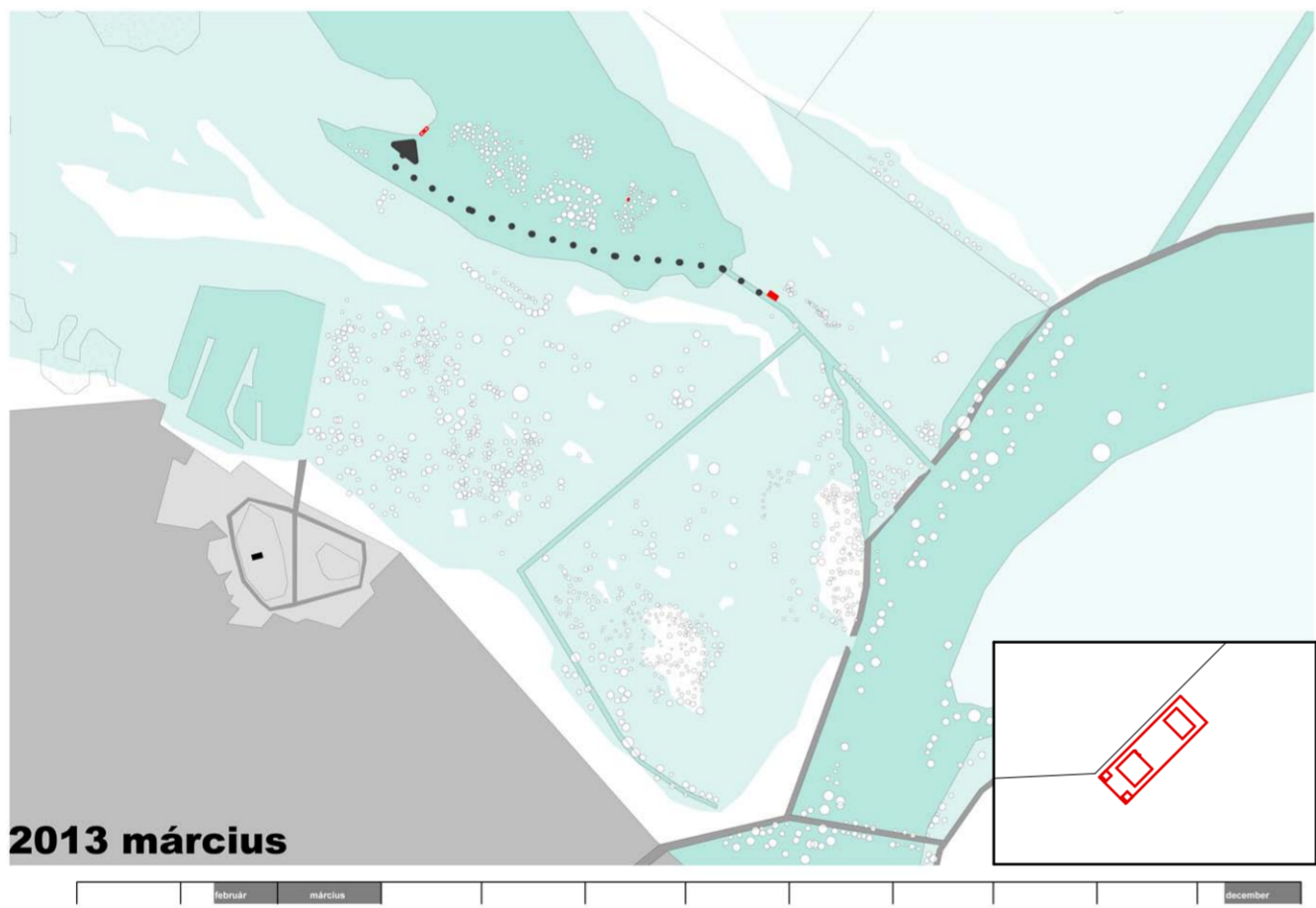
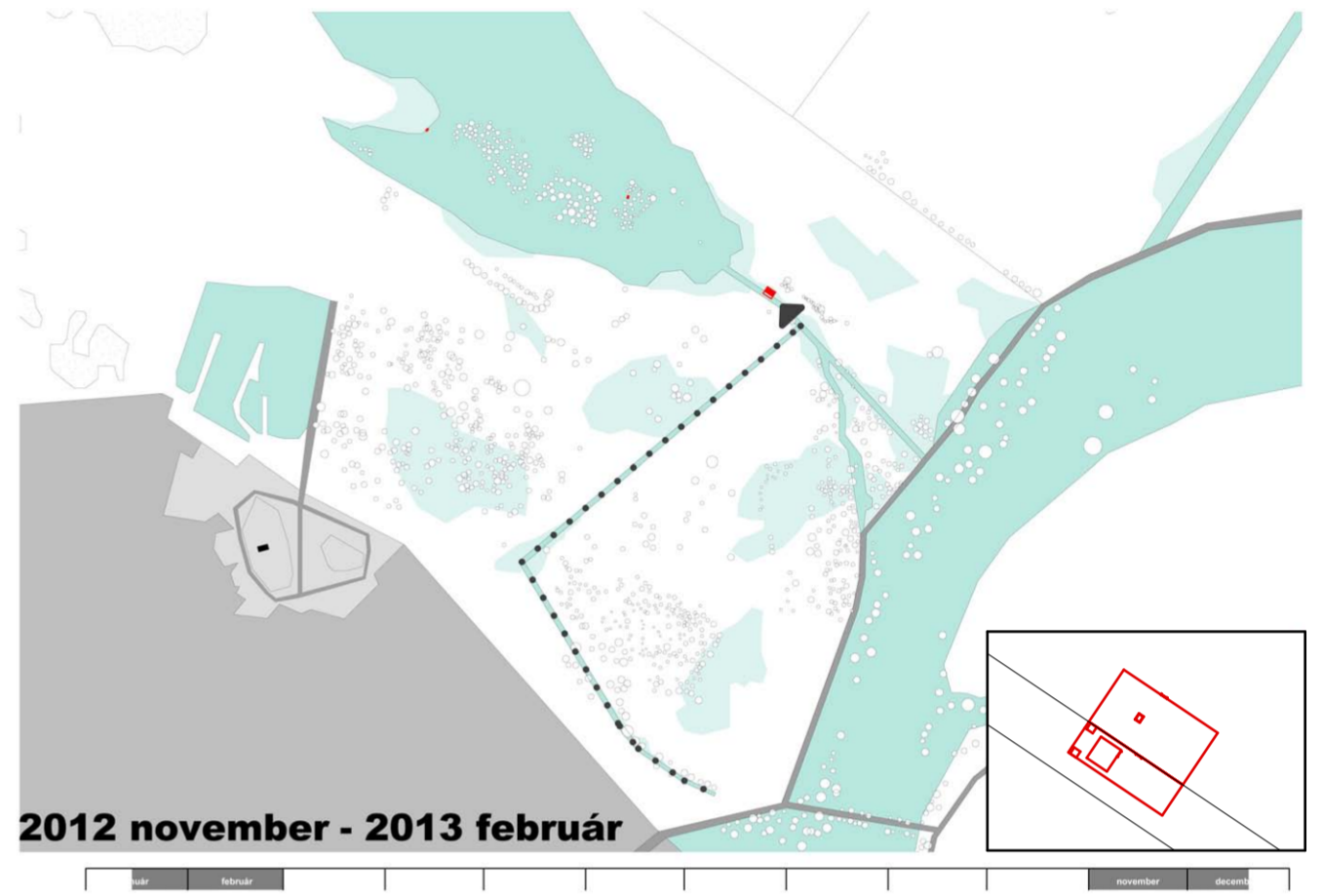
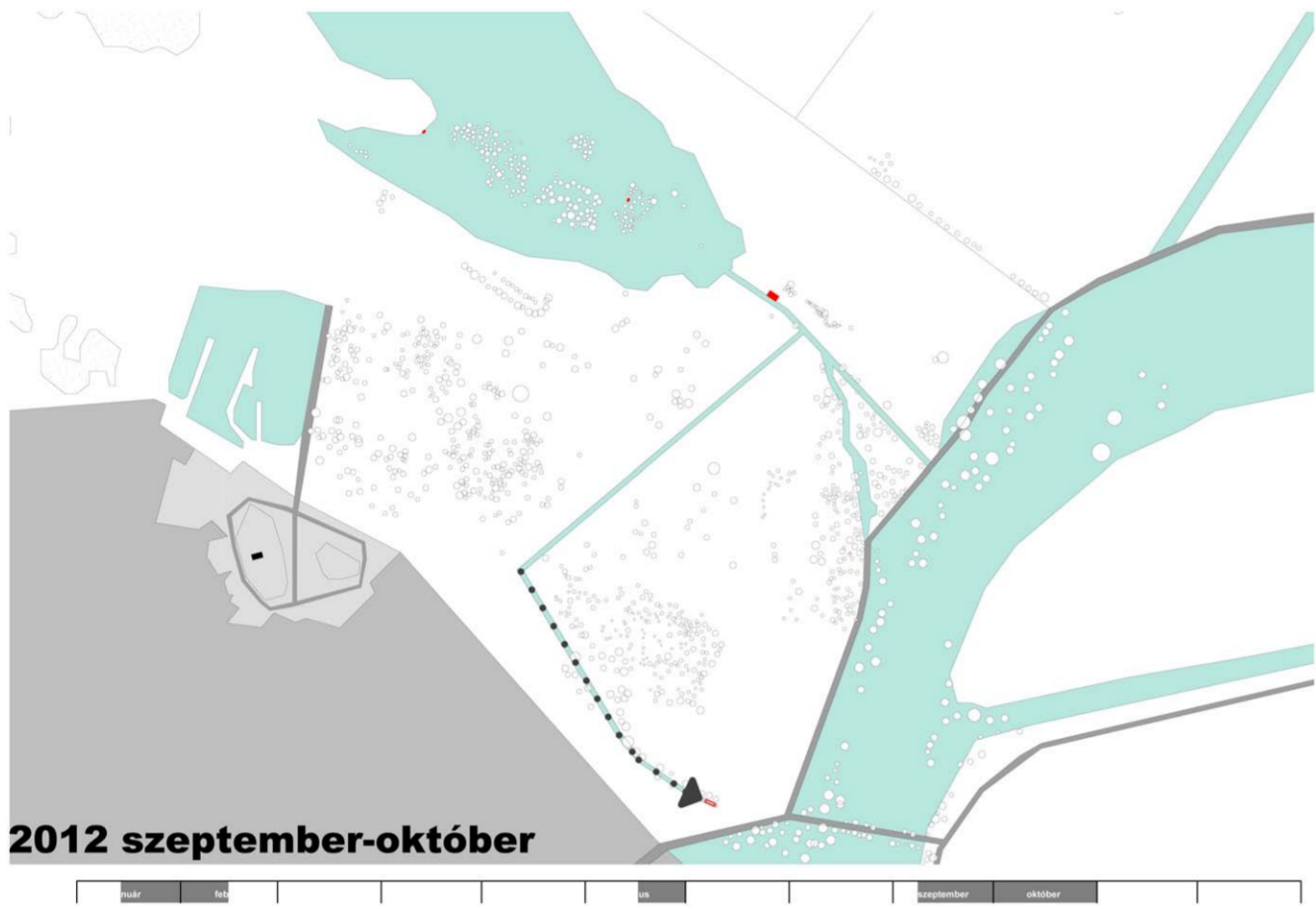
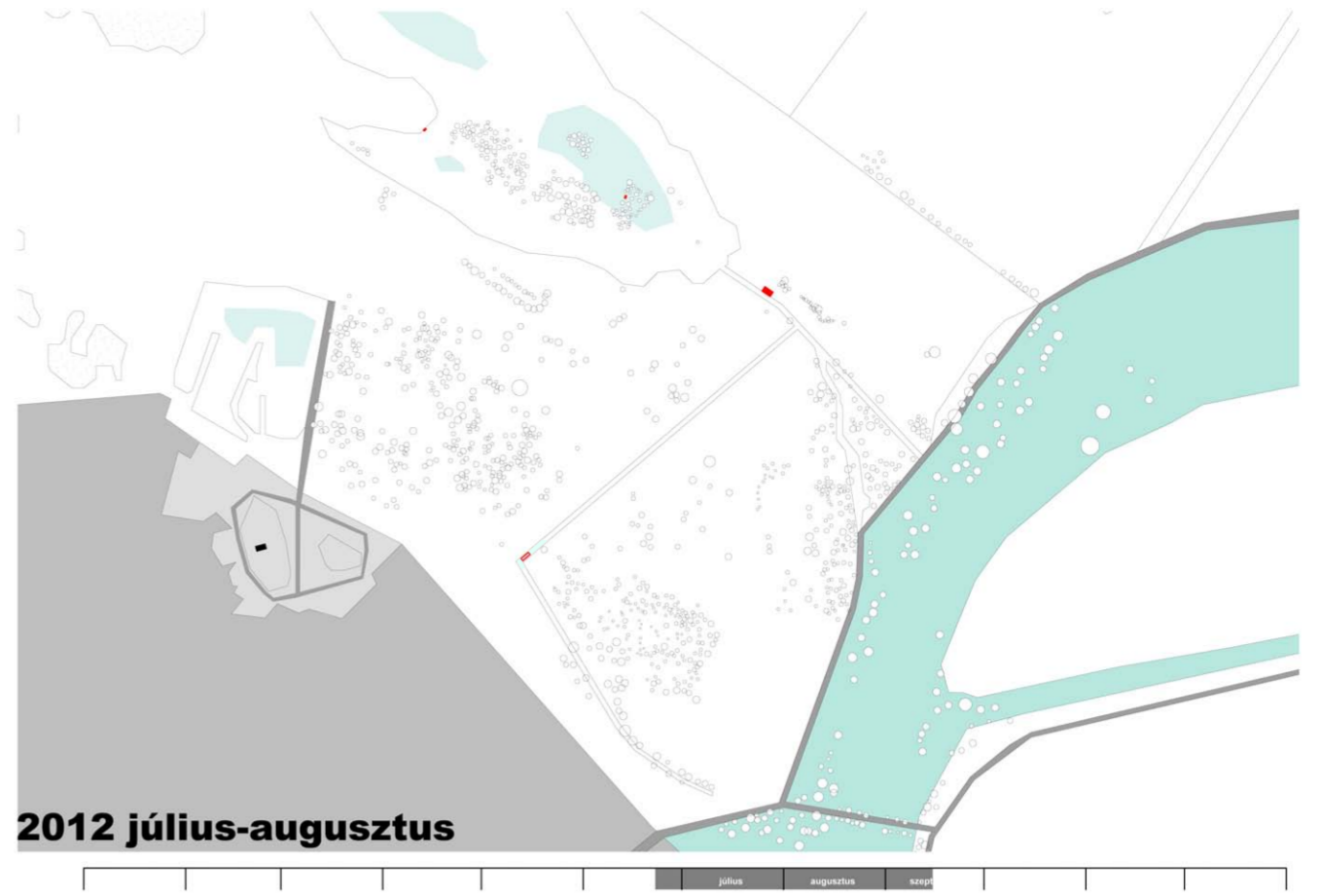
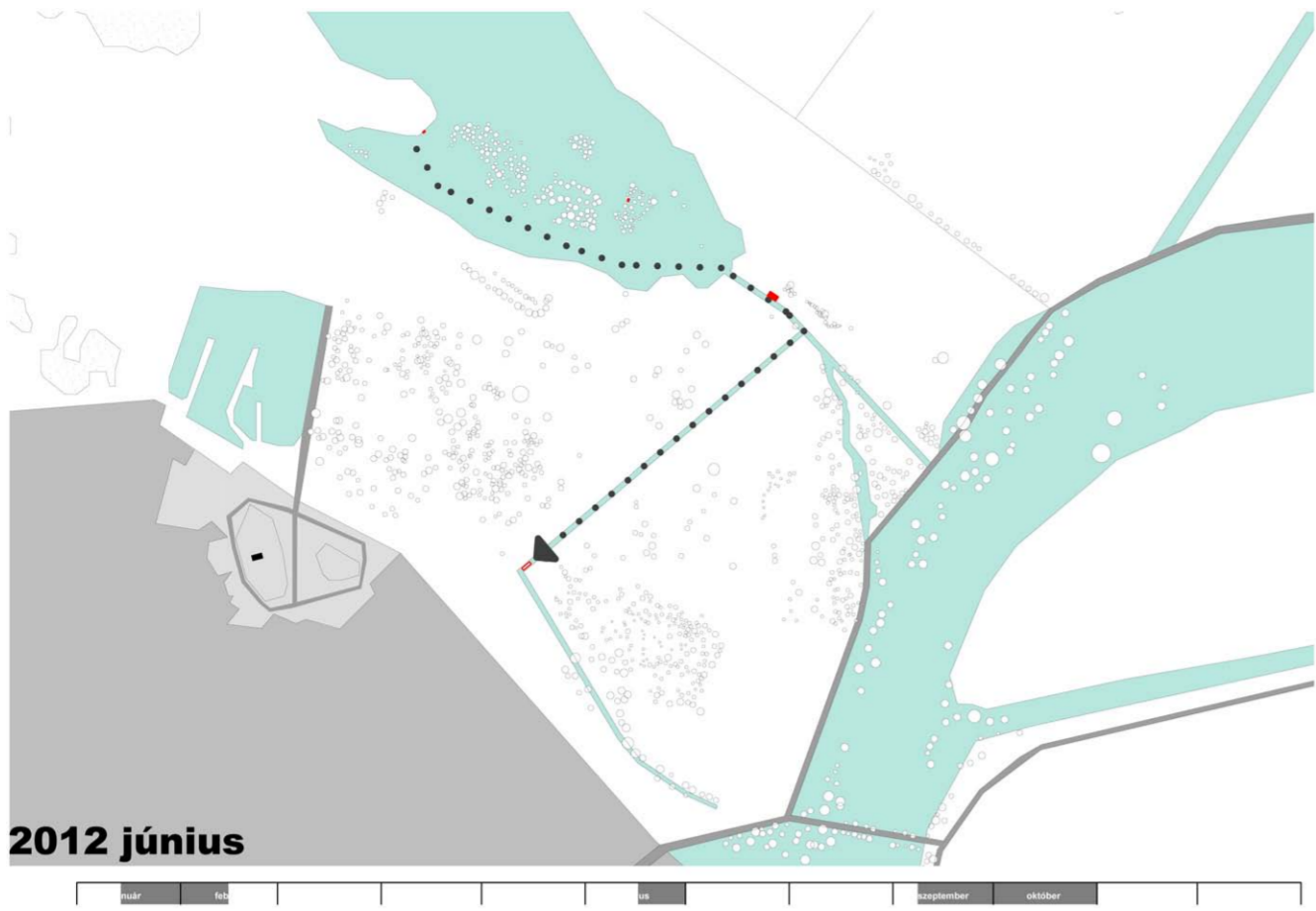

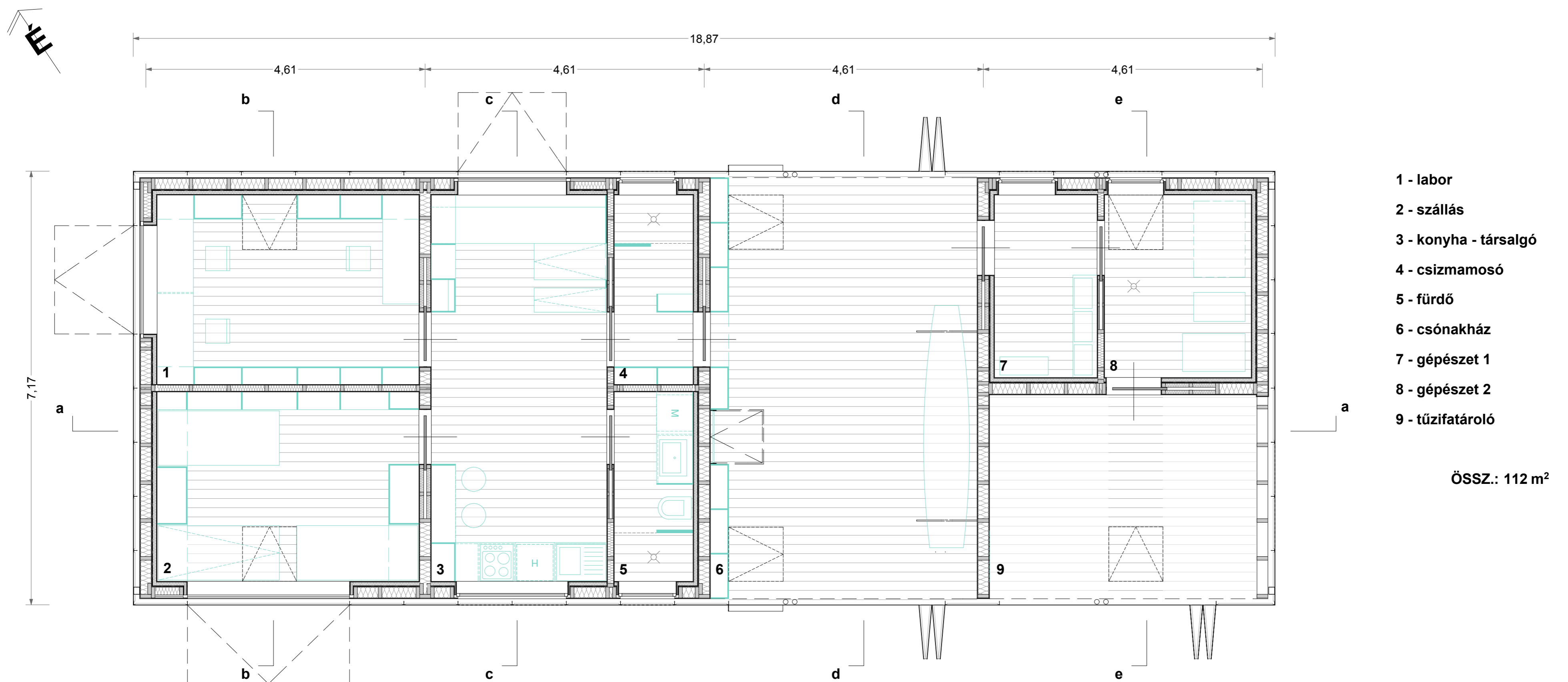
vízállás és tevékenységek

a helyszín változásai

alaprész - m 1:50

Az épület funkciója természetvédelmi kutatóállomás, mely lápos területeken fészkelő madarak tartós megfigyelésével, élőhely-rekonstrukciós folyamatok monitorozásával, adatgyűjtéssel, és évente néhány alkalommal a Szegedi Tudományegyetem teregyakorlataiban való közreműködéssel, illetve kis létszámú csónaktúrák vezetésével foglalkozik majd.

A helyszín Tiszaalpár, az ártéri rét. A terület érdekessége, hogy a nyári gát '98-ban történt átvágása óta ez a Tisza egyik legnagyobb ártere. A rét tengerszint feletti magassága 81,2 m, a falu szélé ennél nyolc méterrel magasabban fekszik, így a lakókat nem veszélyezteti a szinte minden tavasszal jelentkező árvíz, mely akár a hat méteres magasságot is elérheti. Az áradások következtében, a Kiskunsági Nemzeti Park (KNP) részét képező Alpári-réten a folyó szabályozása után kialakult szántók helyét visszahódította a természet. A jelenleg is fejlődő, alakuló lápos réten Magyarország egyik legjelentősebb gém-telpe található. A területet, az árvíz és a nyári száraz időszakok kivételével, az év nagy részében száraz foltokkal tarkított sekély víz borítja.

Az épület kialakításánál az egyik fő szempont a fenti viszonyokhoz történő alkalmazkodás, és a ház környezetre kifejtett hatásának minimalizálása volt, mind technológiai, mind építészeti viselkedés szempontjából.

Nyáron a rétet a holtágat, a falu szélét, és a láp belsejét összekötő csatornahálózat próbálja megóvni a kiszáradástól. Az épület egy ilyen csatorna partjára lesz telepítve, a falutól 1 km távolságra. Erről a helyről csónakkal és gumicsizmával jól bejárható az egész terület.

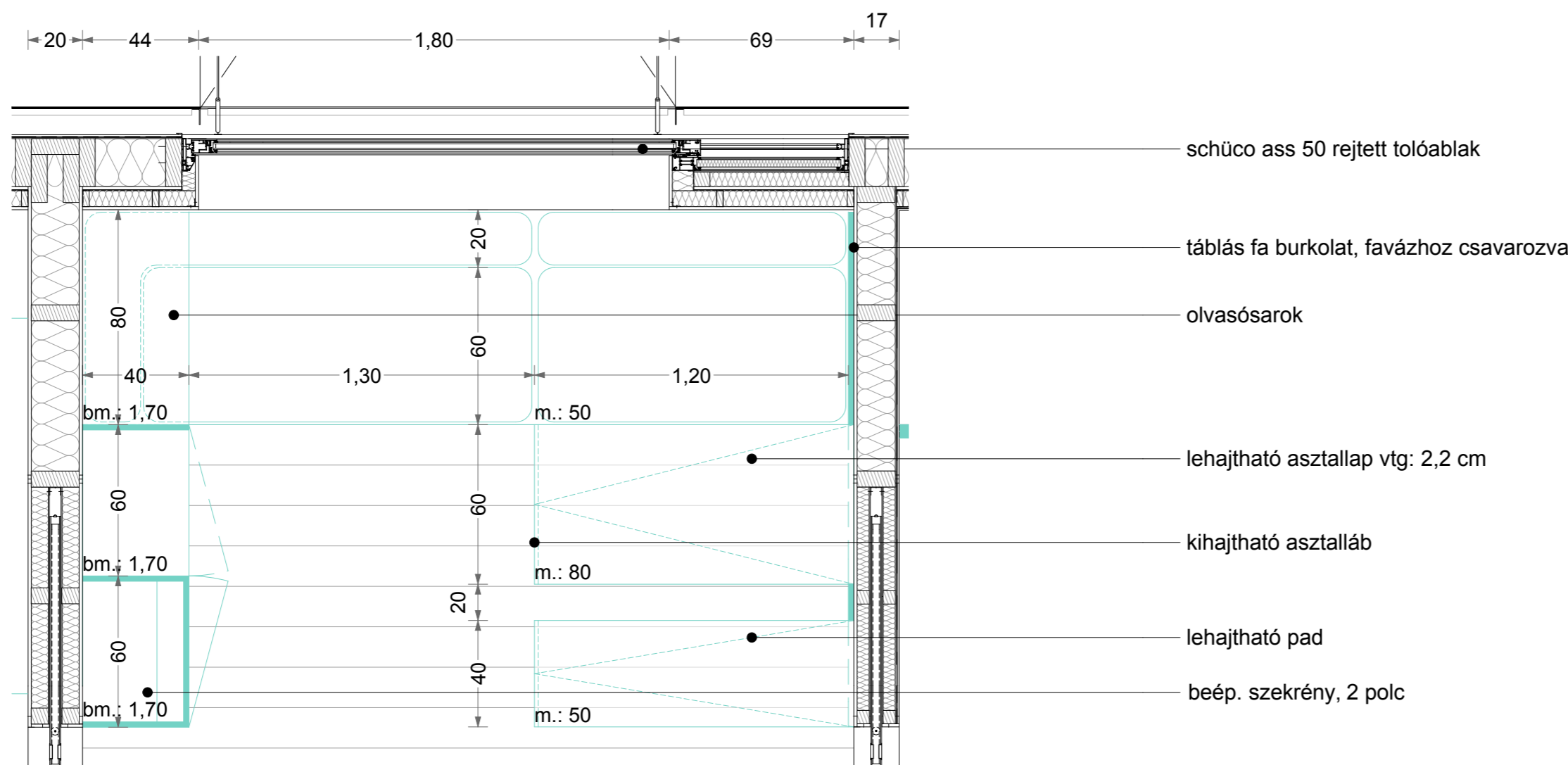
A ház egy letalpalásra is alkalmas acél hajótestből, és az arra szerelt fa szerkezetű felépítményből áll. Az épület elemeit előregyártás után, hajógyárban szerelik össze, ahonnan a helyszínre vontatják, és lehorgonyozzák, száraz időben letalpalják. A terület közművesítésének hiányában az épület sziget üzemű, alacsony energia felhasználású. A ház ellátásában, vontatásában, a kutatóállomáshoz tartozó madárlesek kihelyezésében egy erre a célra tervezett, kis teljesítményű tolóhajó segít. A hajó az Alpári-réten töltött éve alatt a csatornahálózatban mozog, majd a házat a kutatási projektek végeztével újabb, hasonló élőhelyre szállítja. A cél egy olyan tárgy létrehozása, mely esetleges változtatásokkal, de új helyen, újra használható, eltűnése után sem hagy nyomot maga után.

A kutatóház illeszkedik Tiszaalpár szelíd turizmussal kapcsolatos fejlesztési elképzeléseibe, és együtt tud működni a KNP faluban meglévő szállásával, tanösvényeivel, és tervezett látogatóközpontjával. Az épület a Nemzeti Park létesítményei közül jelenleg hiányzó kutatóházat és labort pótolja.

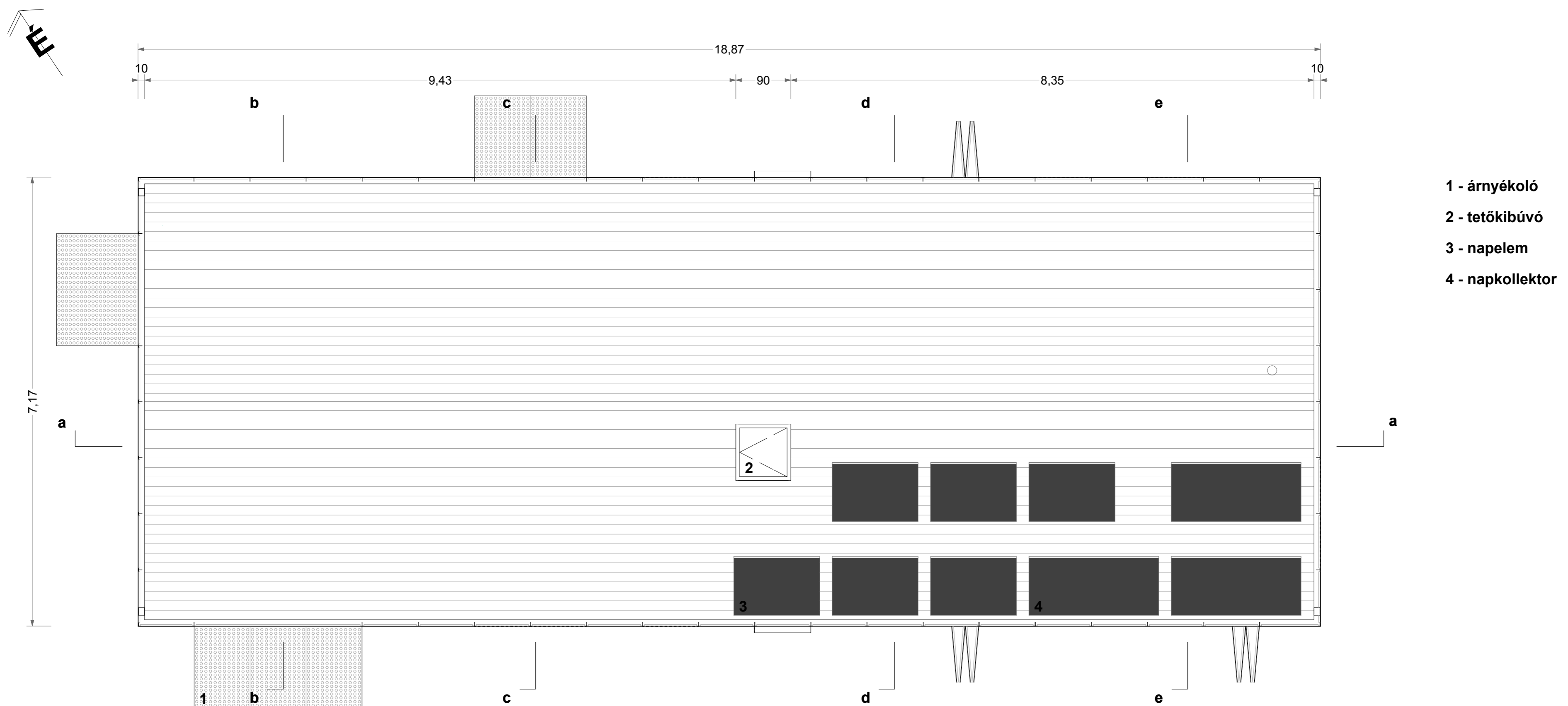
A projekt költségeinek előteremtésében a KNP Igazgatóság az EU Fejlesztési Alap Környezet és Energia Operatív Program pályázatának segítségével is számíthat.

Az épületben, illetve a területen nyáron folyamatosan, télen időszakonként, néhány hetes váltásokban 2-3 fő dolgozik majd. A ház, számukra szállást is biztosít.

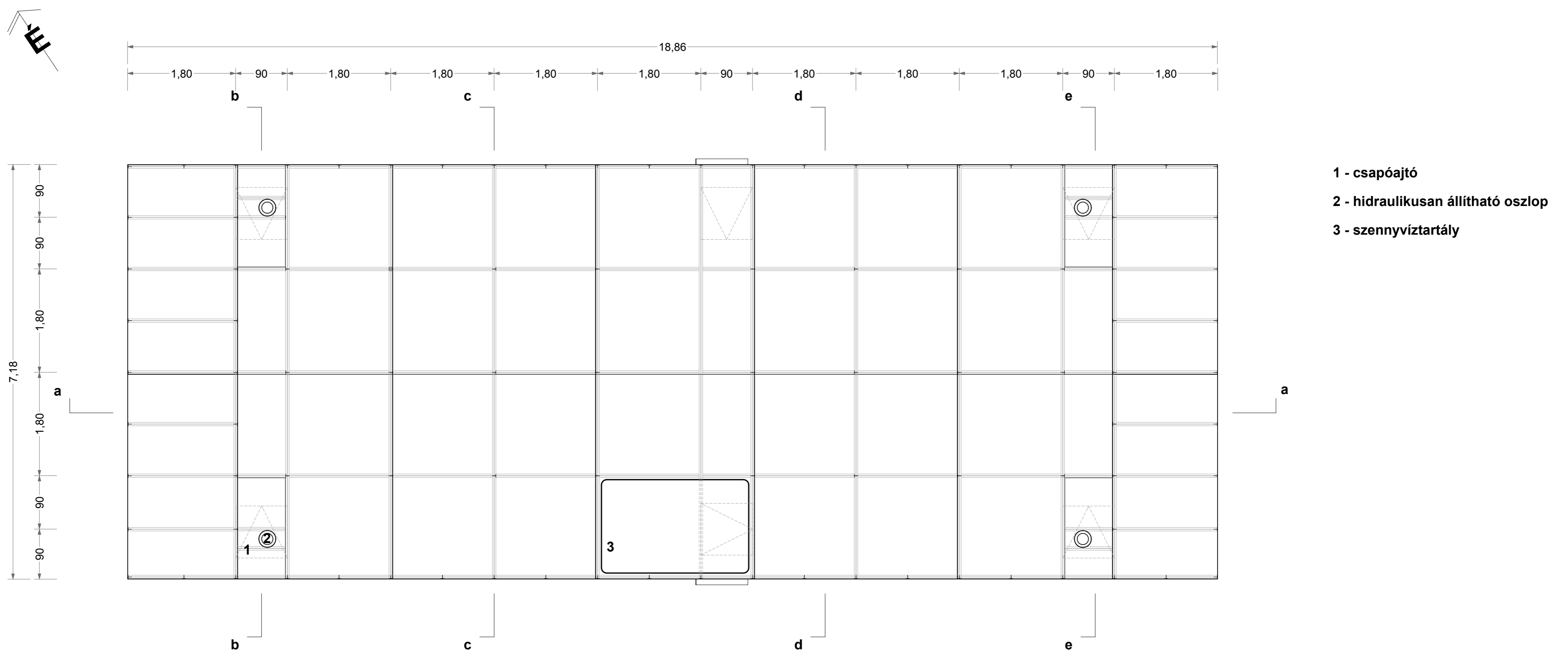
az épület kialakítása

társalgó - m 1:20

tető alaprajz - m 1:50

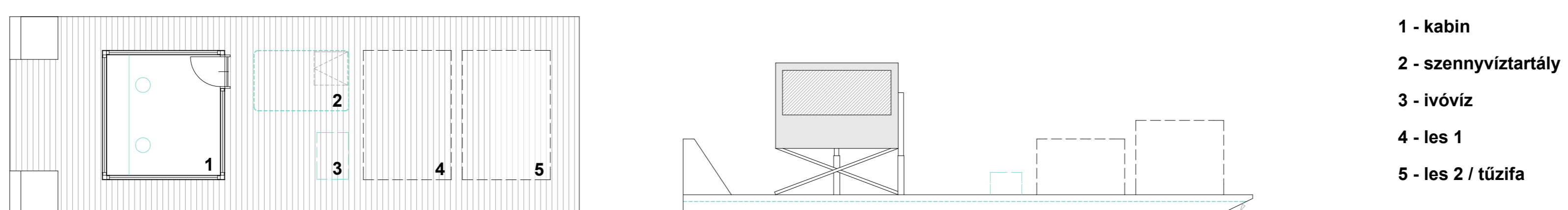

hajótest alaprajz - m 1:50

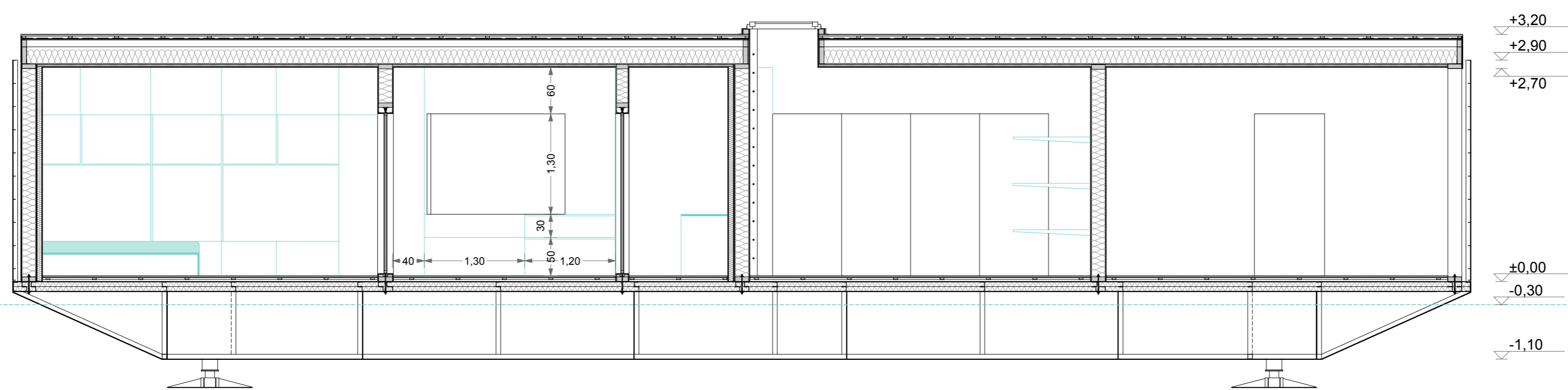
A hajótest váza T szelvényekből áll, ezekre kerül vízzáró hegesztéssel és felületkezeléssel az acéllemez burkolat, és a rekeszek falai. Néhány rekesz felülől megközelíthető, mivel az épület vízszintes padlóíkjának beállításához fontos hidraulikus munkahengereket, illetve gépészeti szerelvényeket és a szennyvíztartályt foglalják magukba. A tartály ürtéséhez, tisztavíz és tűzifa utánpótlás szállításhoz, a csatornában közlekedő kiszolgáló hajó közvetlenül az épület mellé tud állni, ki tud kötni a csónakházhoz. A tartály ezen a ponton felülől hozzáférhető, a tűzifa közvetlenül átrakodható. A hajó mindezek mellett még az épület vontatásában, és a lápon úszó madáriesek kihelyezésében is segédkezni tud.

les 1 és les 2 - m 1:100

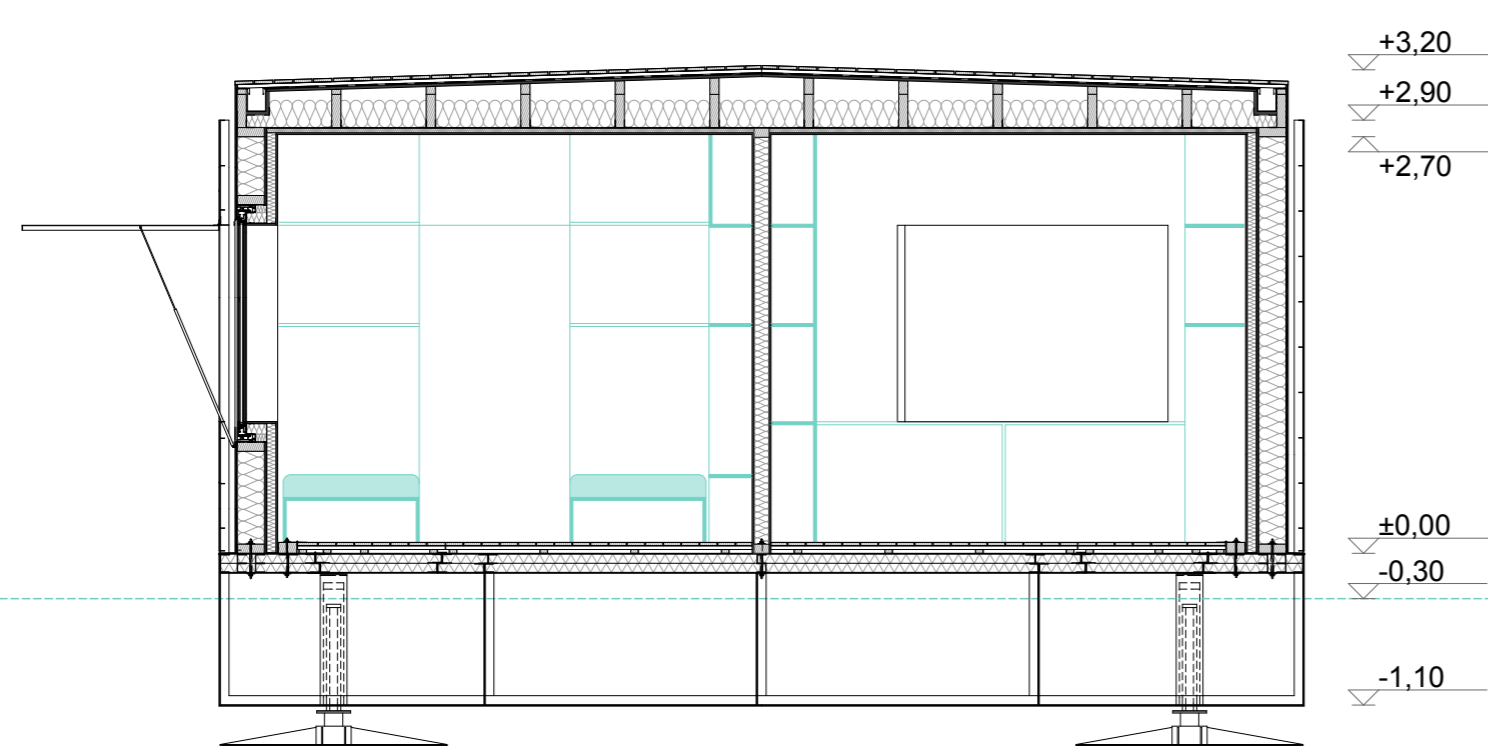

kiszolgáló- és tolóhajó - m 1:100

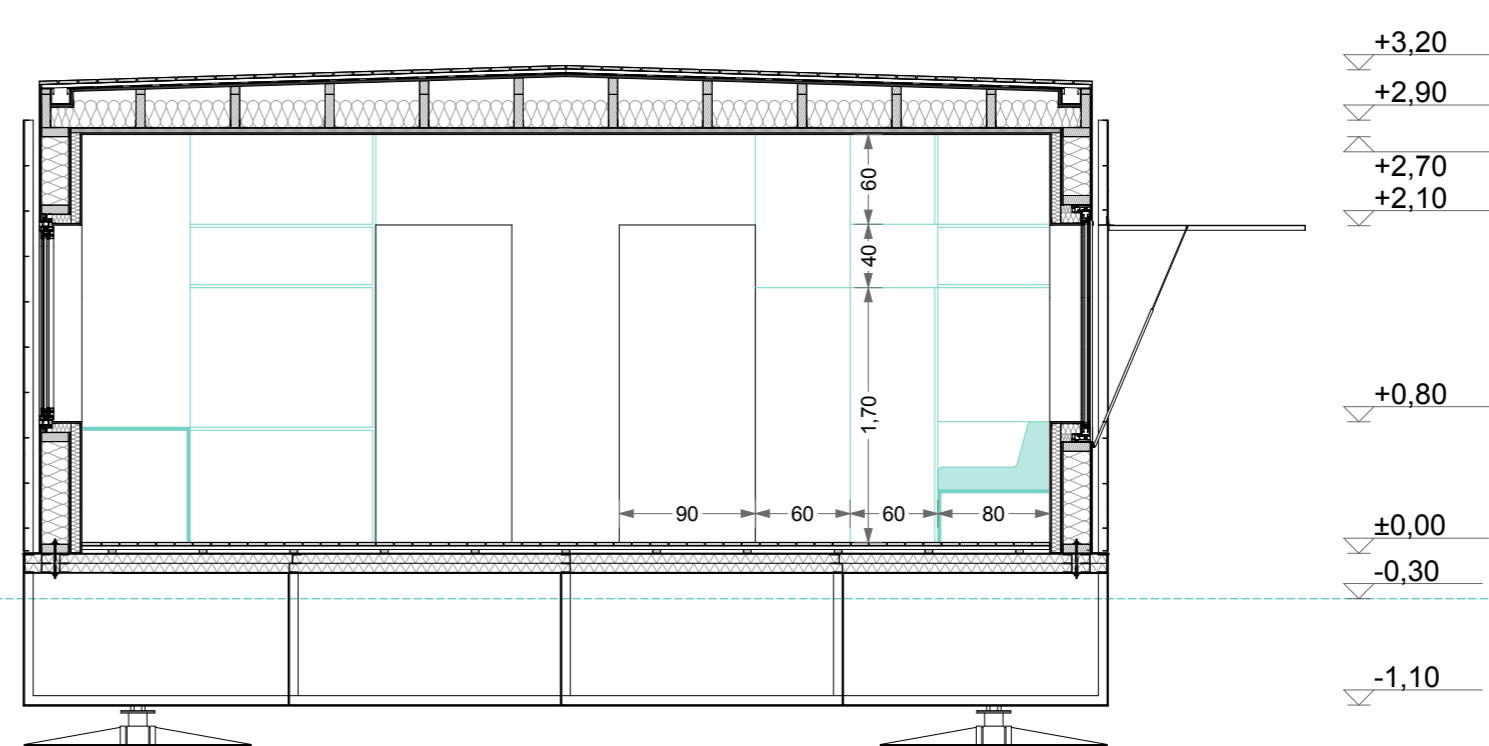

a-a metszet - m 1:50

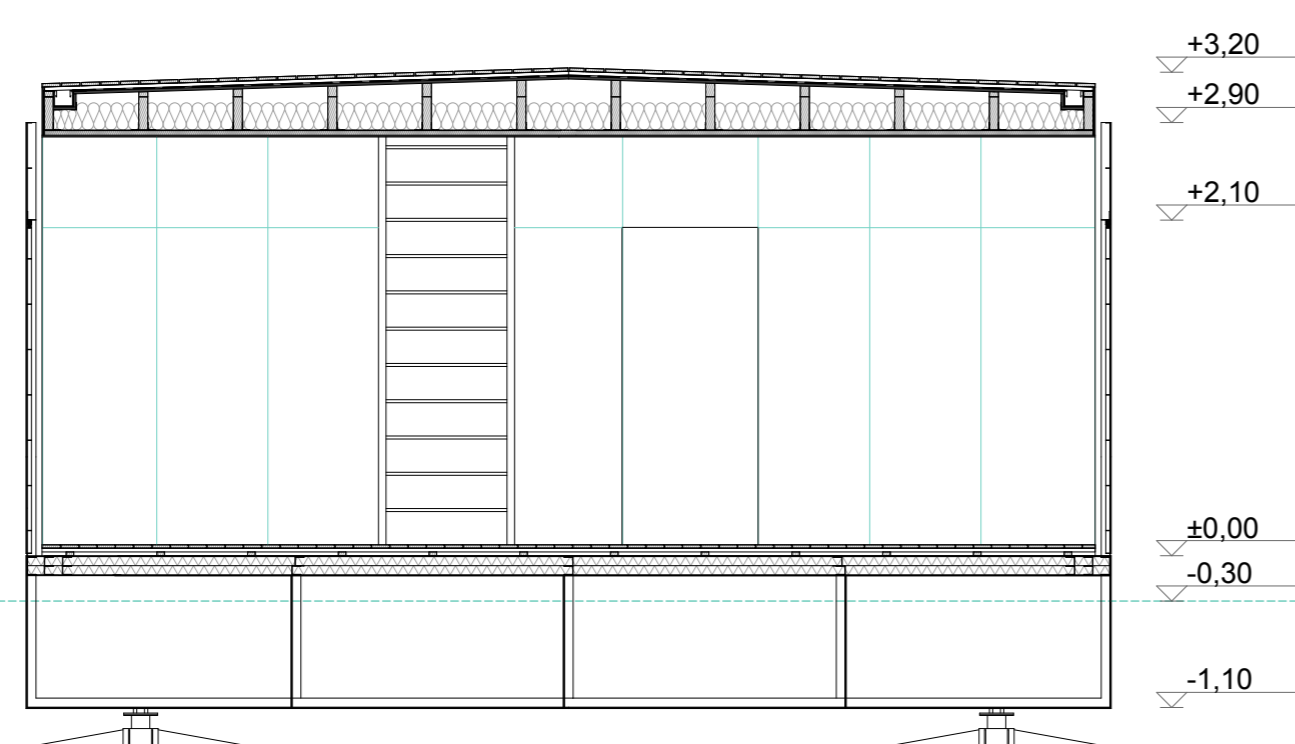
A ház három héjből áll: a külső acél burok, a belső faváz rendszere, és a fa szerkezetű falakhoz kapcsolódó beépített bútorok rendszere. A belső tér kialakításánál az elsődleges szempont a helykihasználás és az ergonómia, hiszen a ház funkciójából adódóan a lehető legkisebb alapterület a cél. Sok bútor a fal részeként jelenik meg, lehajtható, átalakítható. Az ajtók a fa bélésekben tolóajtók, a kültérrel szomszédos falak hangszigetelése fontos szempont volt. A cél a belső térben zajló folyamatok elrejtése a külvilág számára.

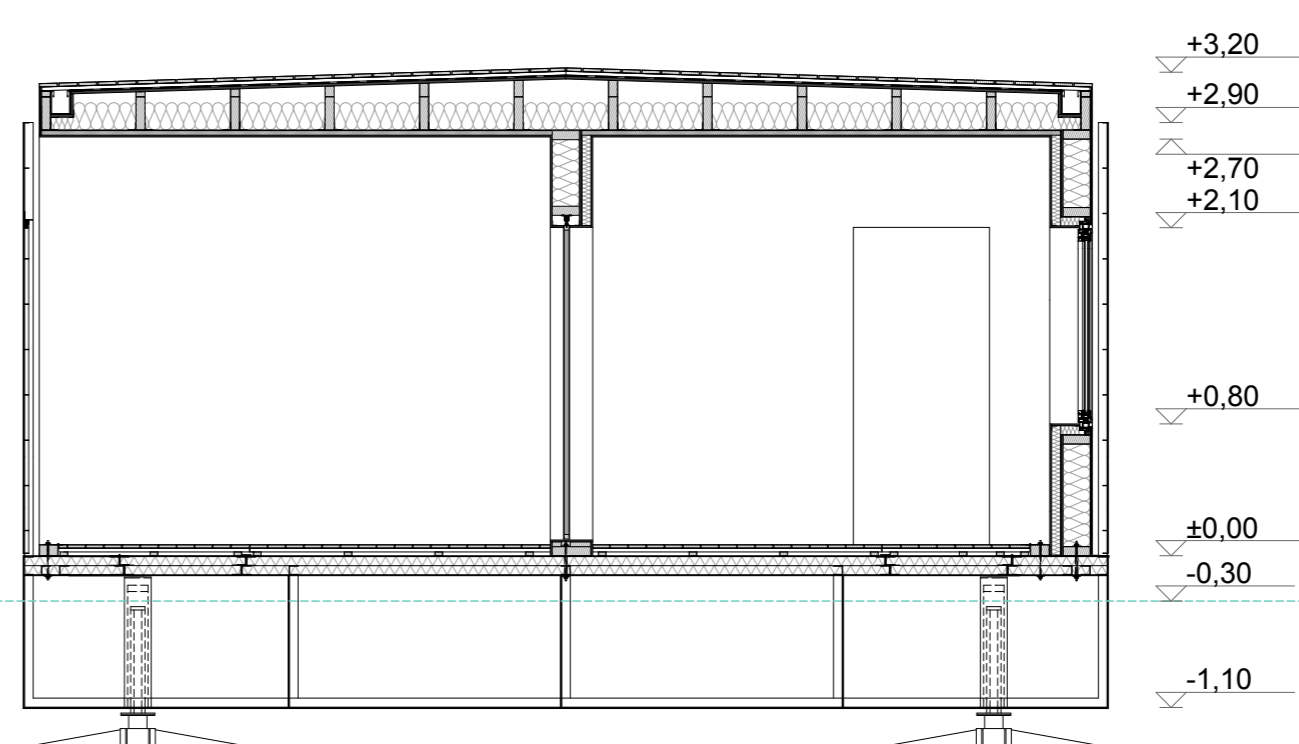
b-b metszet - m 1:50

c-c metszet - m 1:50

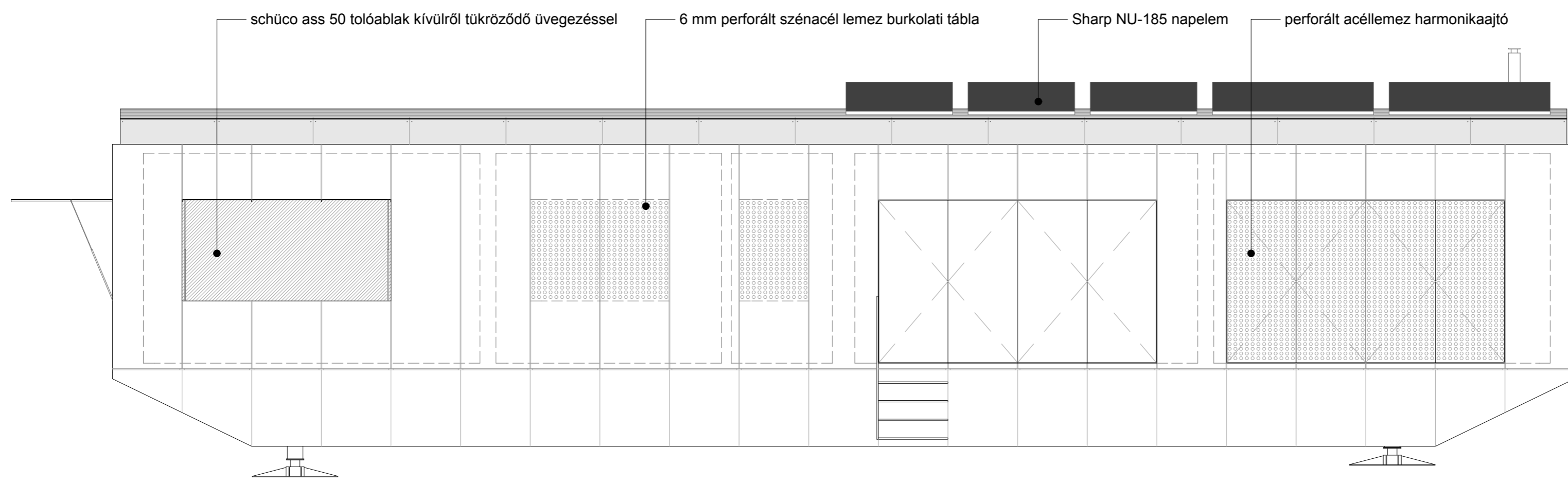

d-d metszet - m 1:100

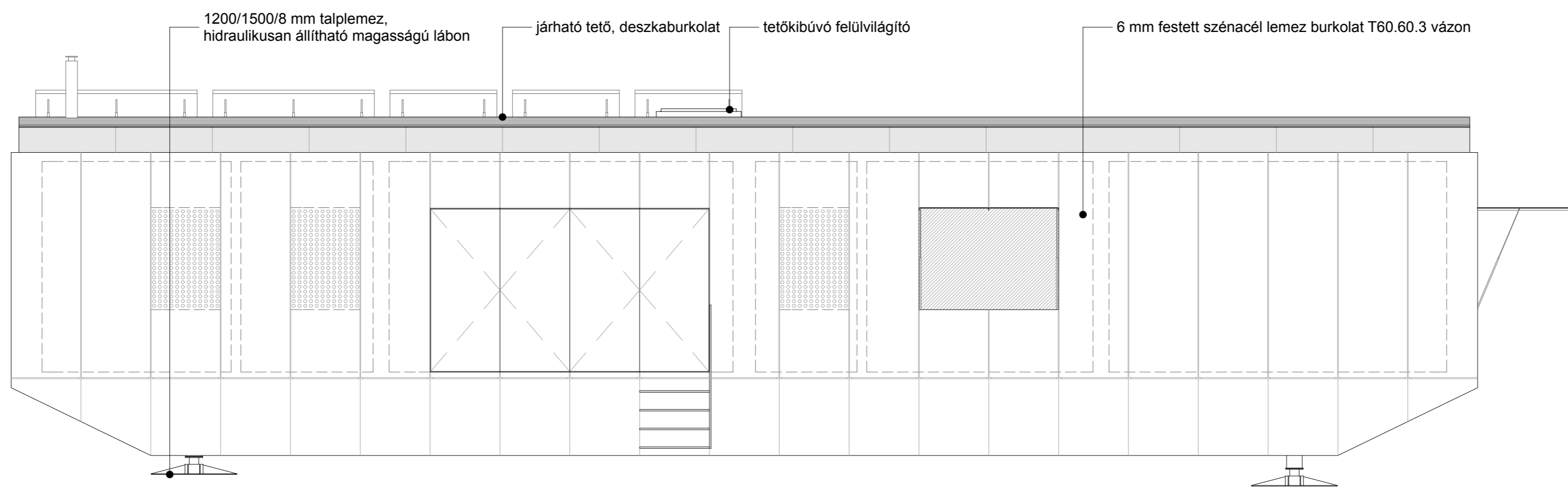

e-e metszet - m 1:50

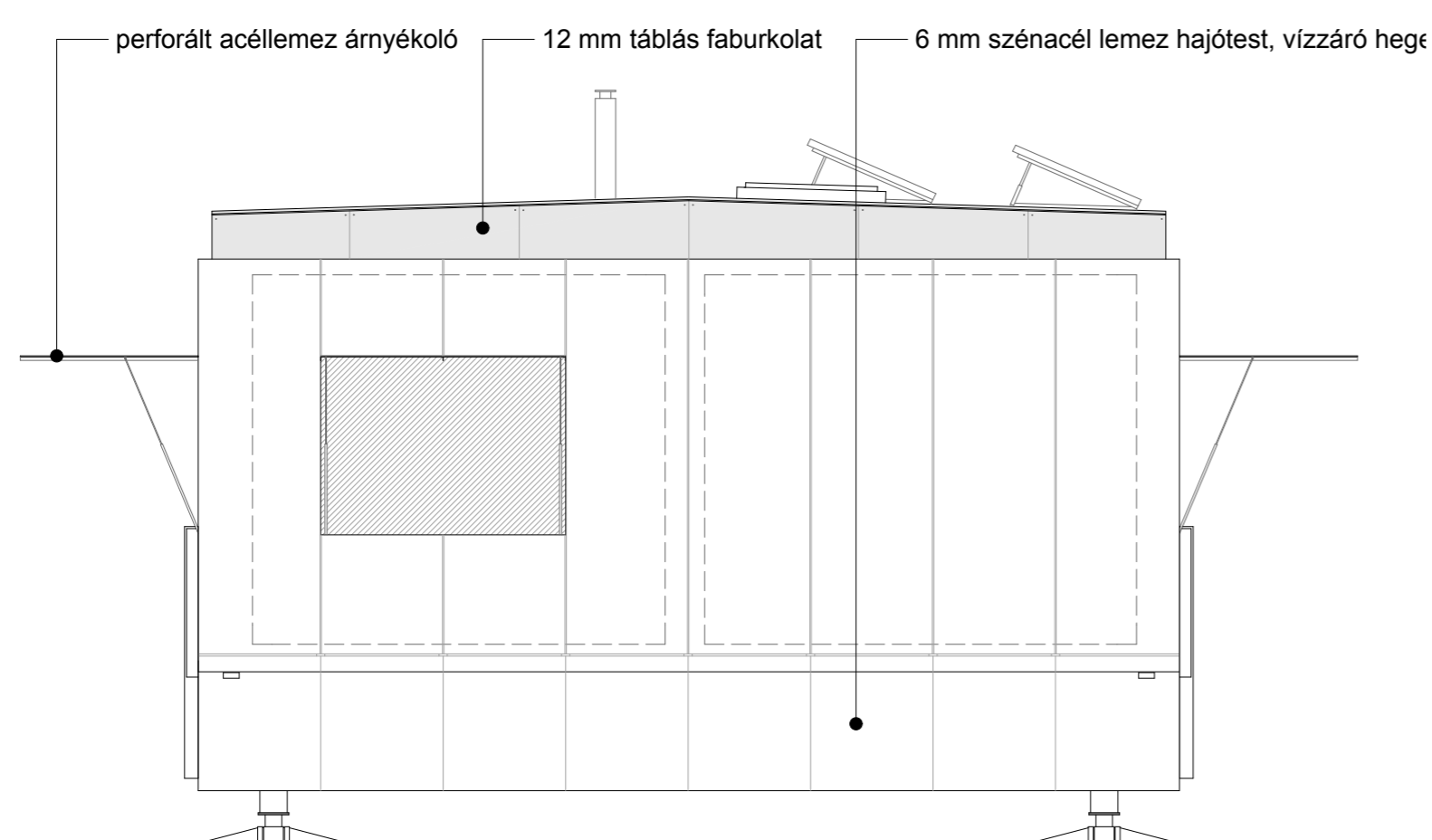

dny-i homlokzat - m 1:50

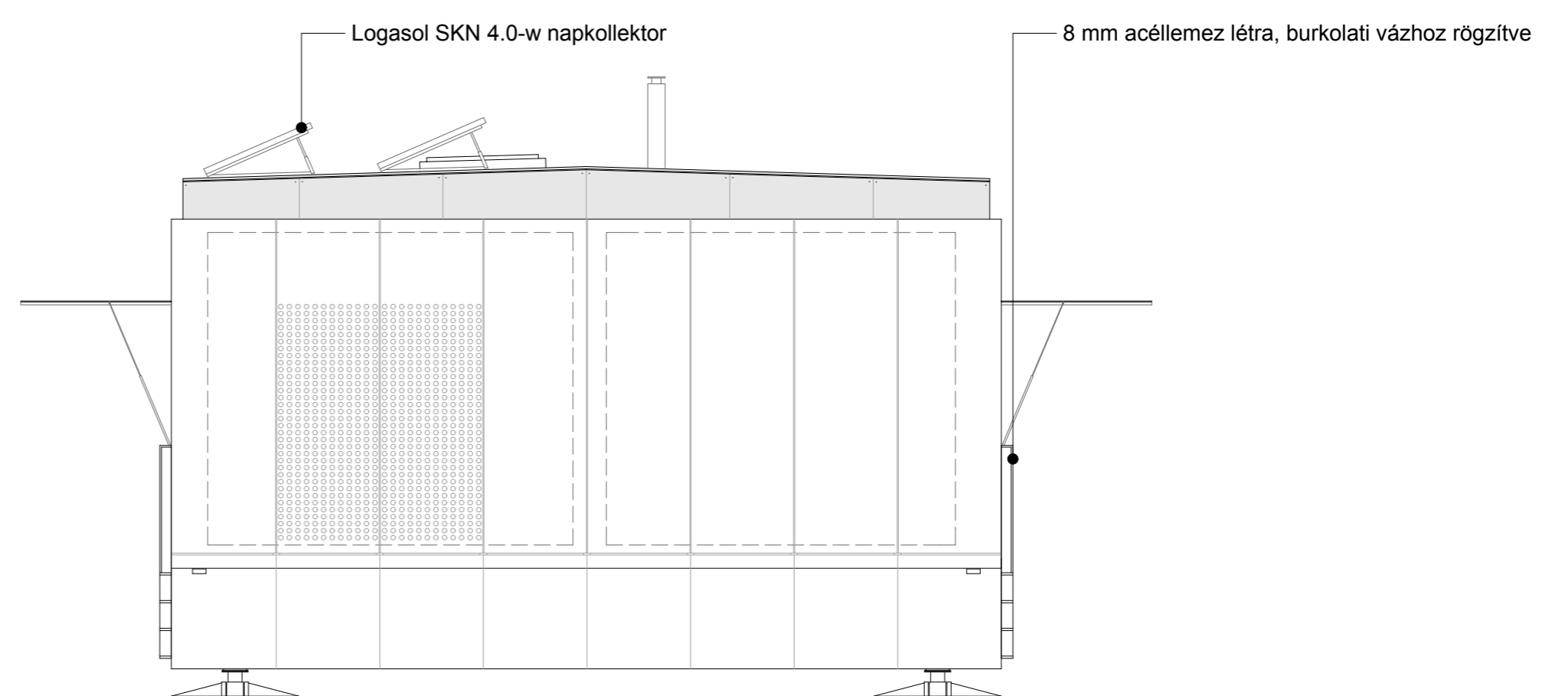

ék-i homlokzat - m 1:50

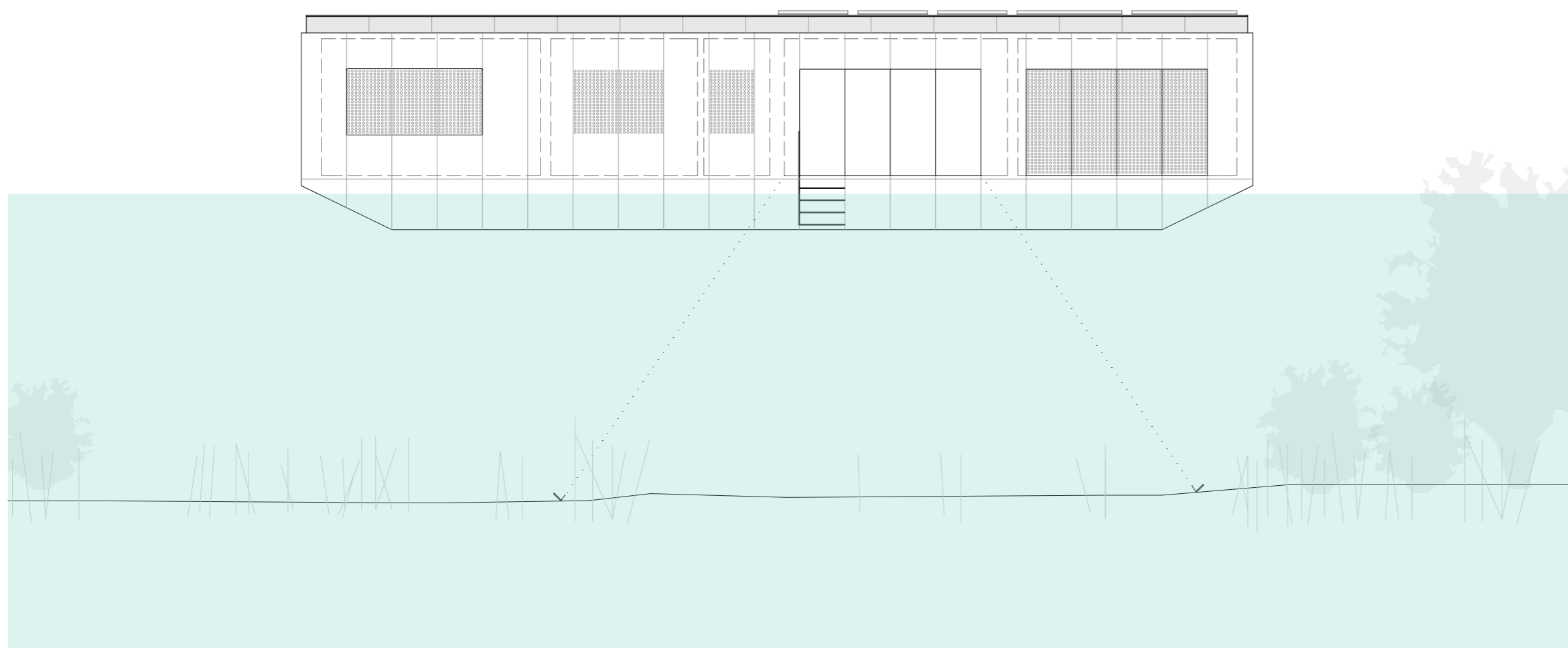
A homlokzat kialakításánál fő szempont a rejtőzködés volt. A ház alacsony, a földhöz lapul, csak árvíz idején úszik fel. Tömege egyszerű, a homlokzat anyagai az álcázást és a víz elleni védelmet szolgálják. A hajótest vízzáró módon készül, míg a hasonló rendszerű burkolat a hajó szerkezetével azonos vázra, de a hőátadást biztosító ponthegesztéssel történik. A homlokzati acél táblák szükséges helyeken perforálva vannak, felhajthatóak, összecsuksukhatóak, a mögöttes funkció igényeit kielégítve. Az ablakok lesként is szolgálnak. Kívülről tükröződnek, nem lehet belátni rajtuk. Az ablakok helye a beltér olyan pontjain van, ahol huzamosabban tartózkodhatnak előttük. Az acél burok az épület tetejére már nem fordul rá, hiszen itt már sem az árvízvédelemben, sem a rejtőzködésben nincs szerepe.

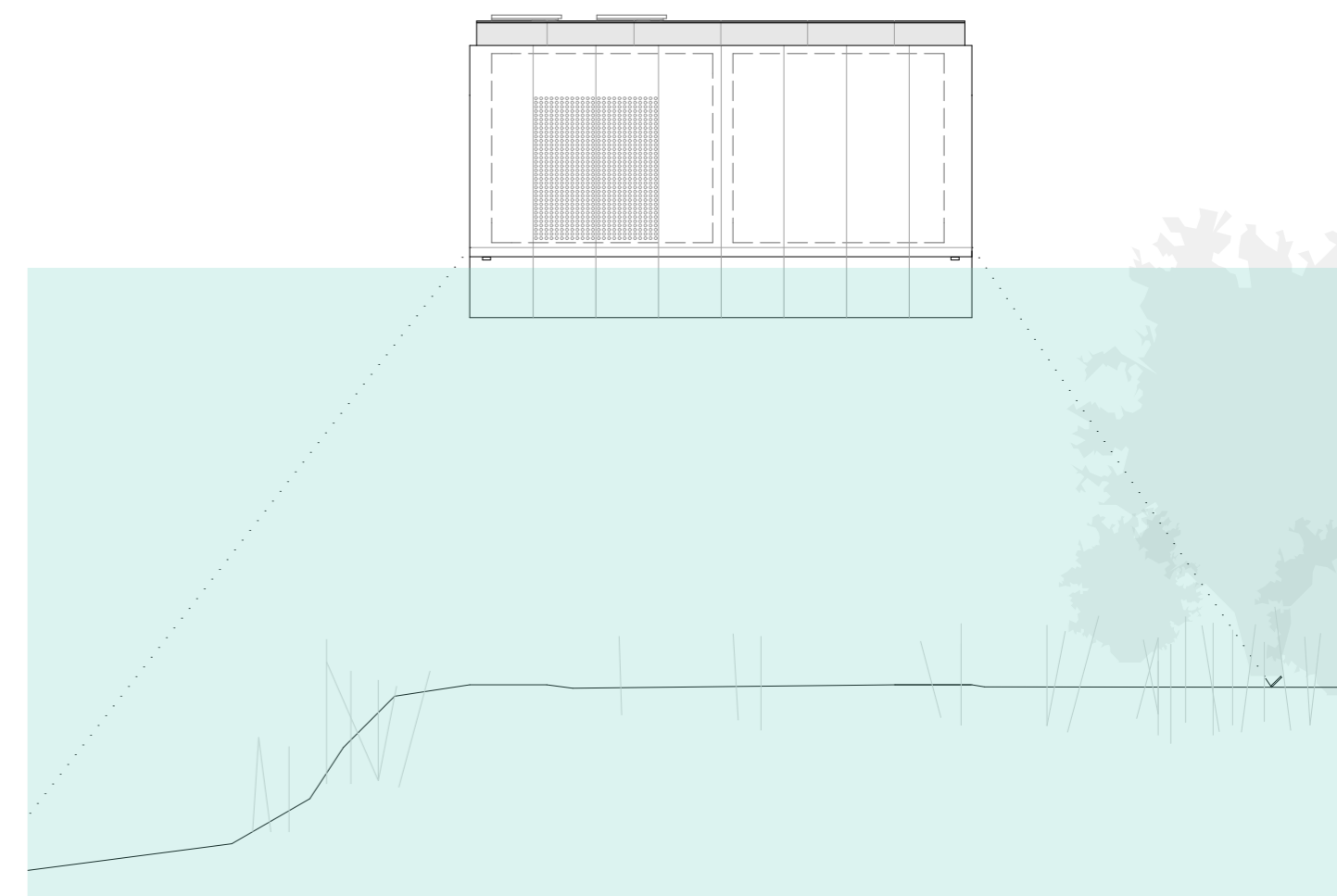
ény-i homlokzat - m 1:50

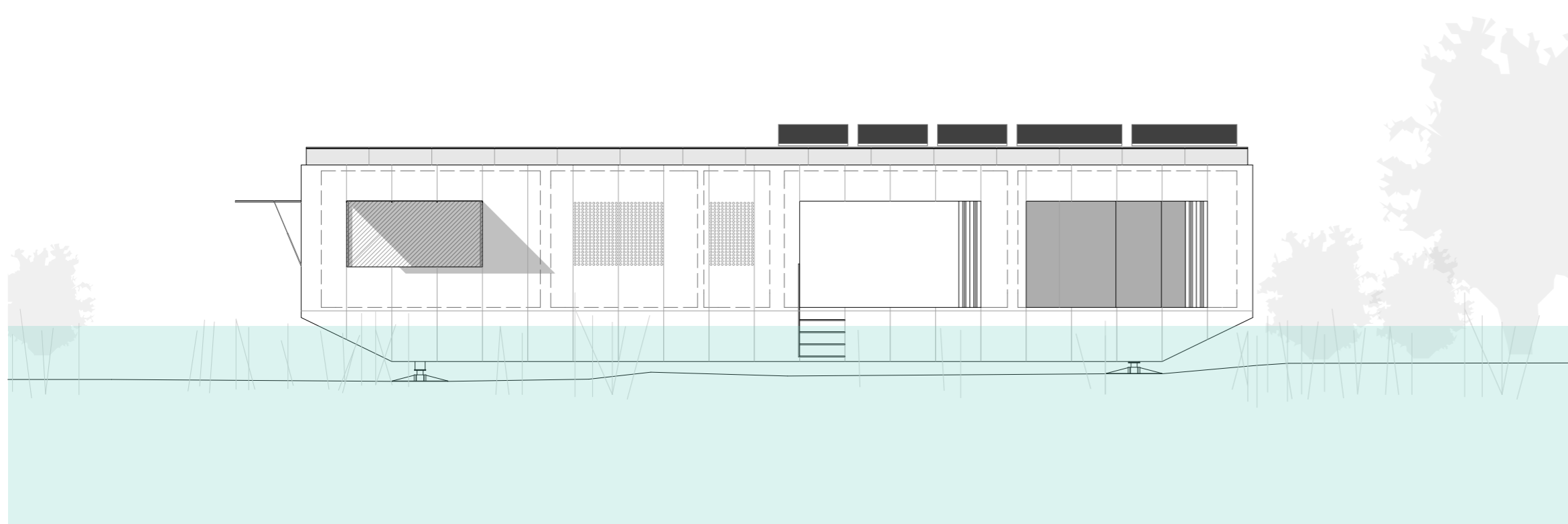
dk-i homlokzat - m 1:50

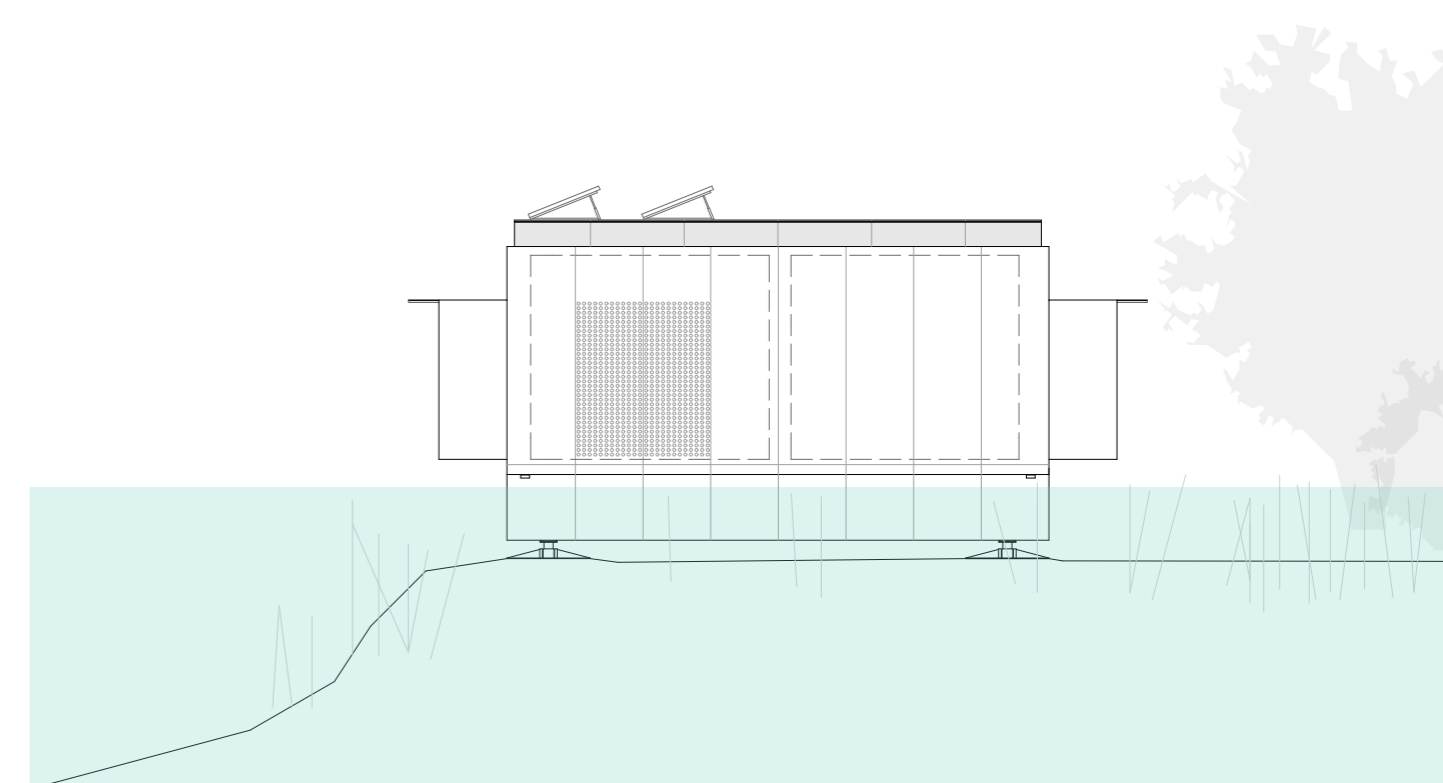
dny-i homlokzat - árvíz - m 1:100

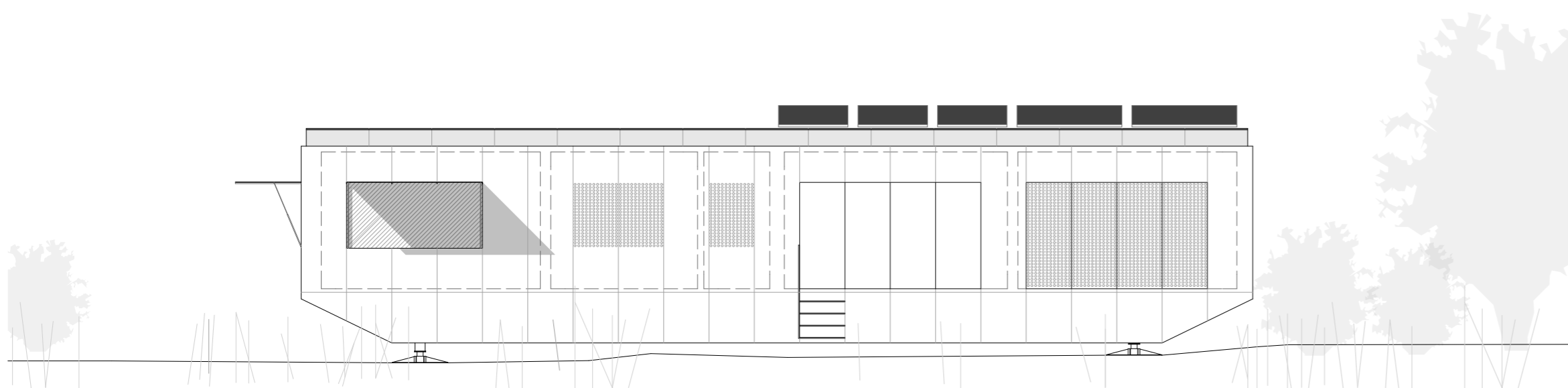
dk-i homlokzat - árvíz - m 1:100

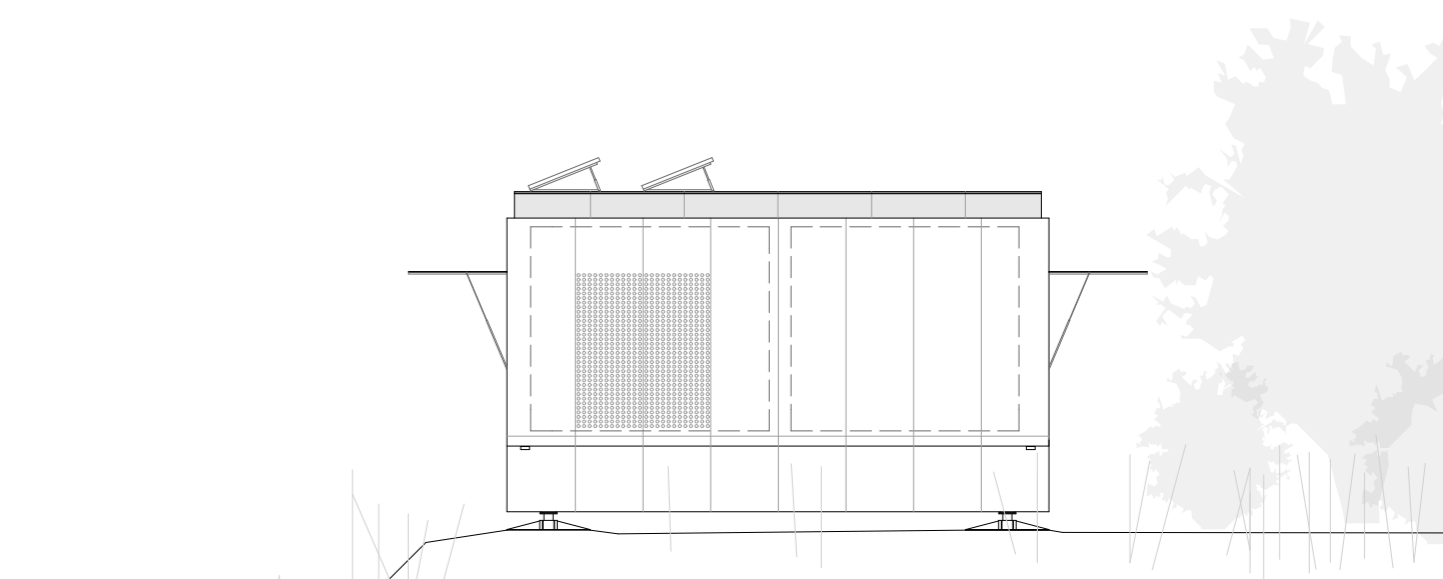
dny-i homlokzat - belvíz - m 1:100

dk-i homlokzat - belvíz - m 1:100

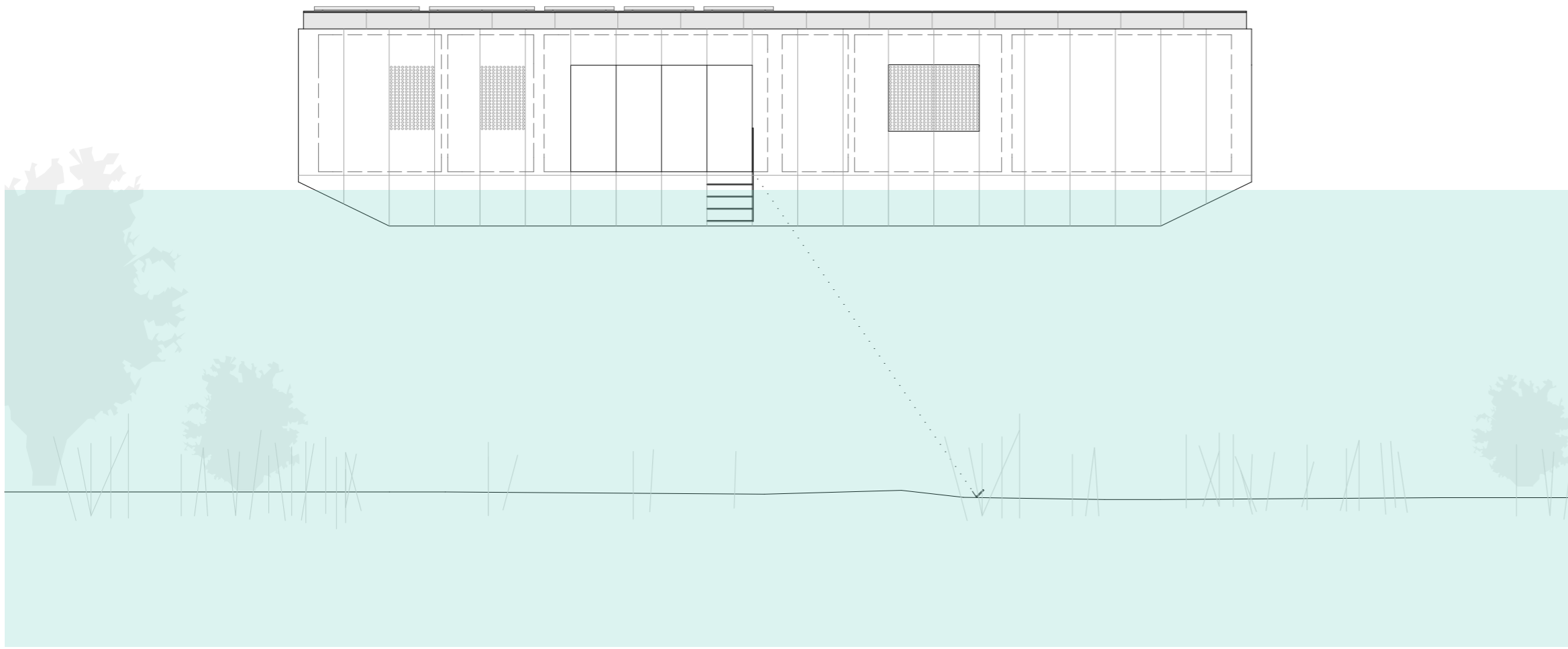
dny-i homlokzat - száraz idő - m 1:100

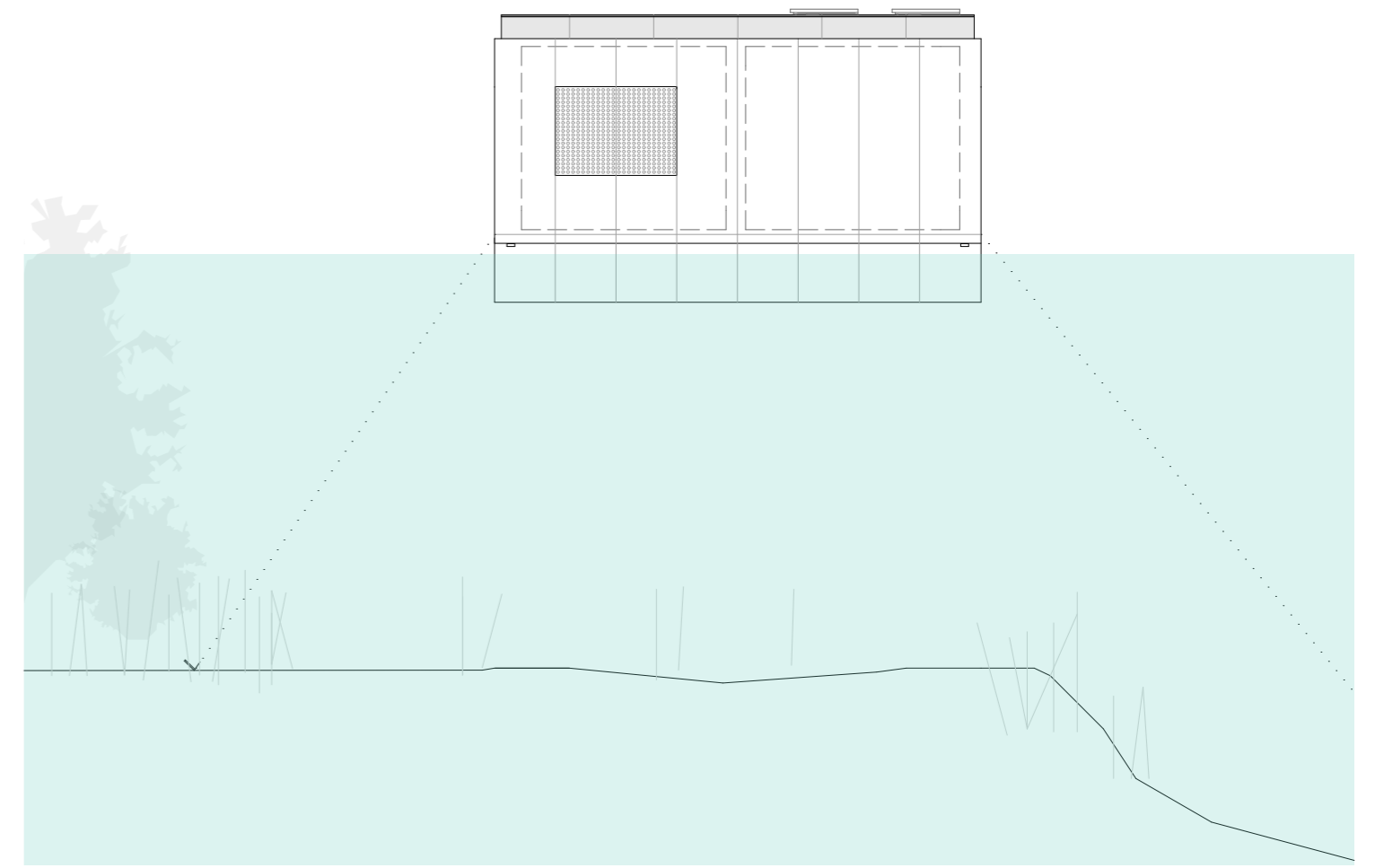
dk-i homlokzat - száraz idő - m 1:100

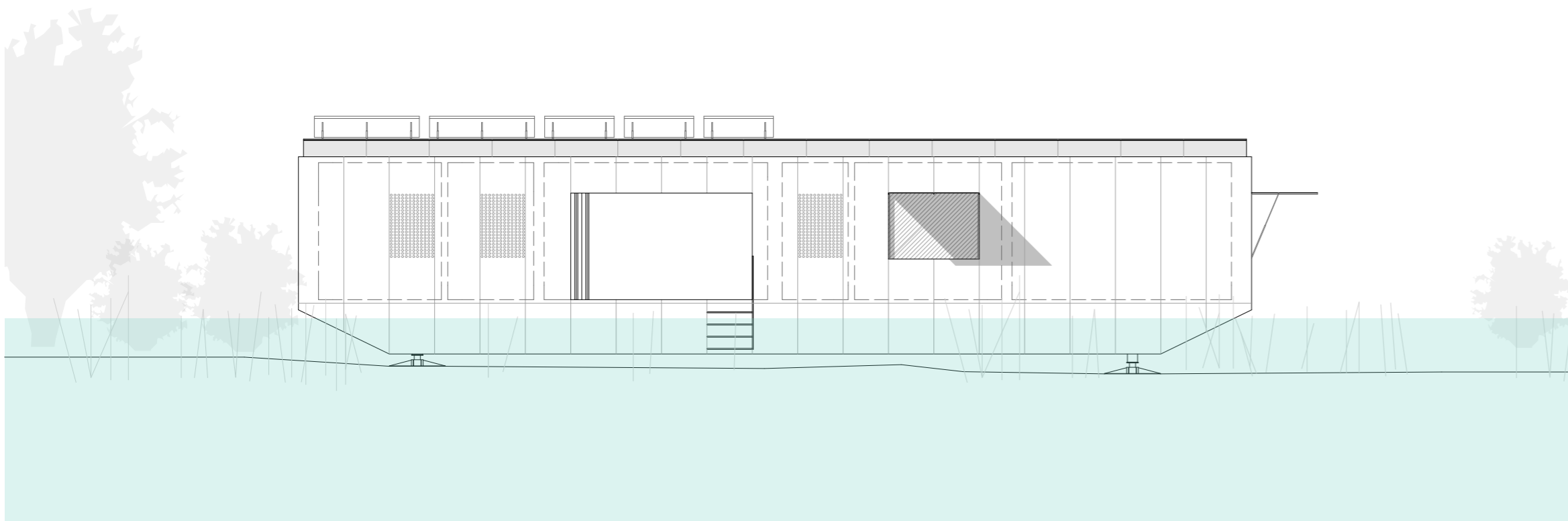
látvány 1

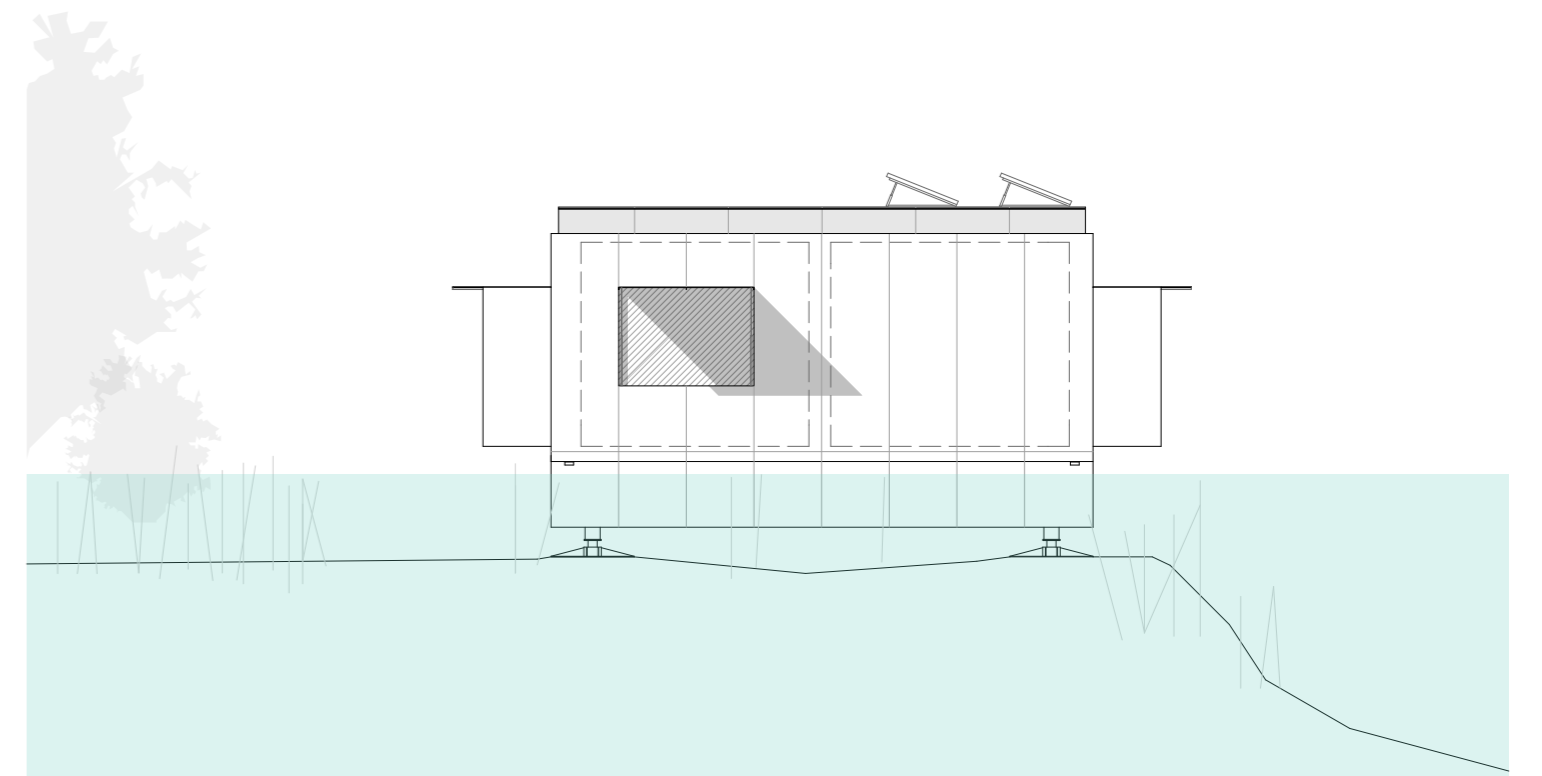
ék-i homlokzat - árvíz - m 1:100

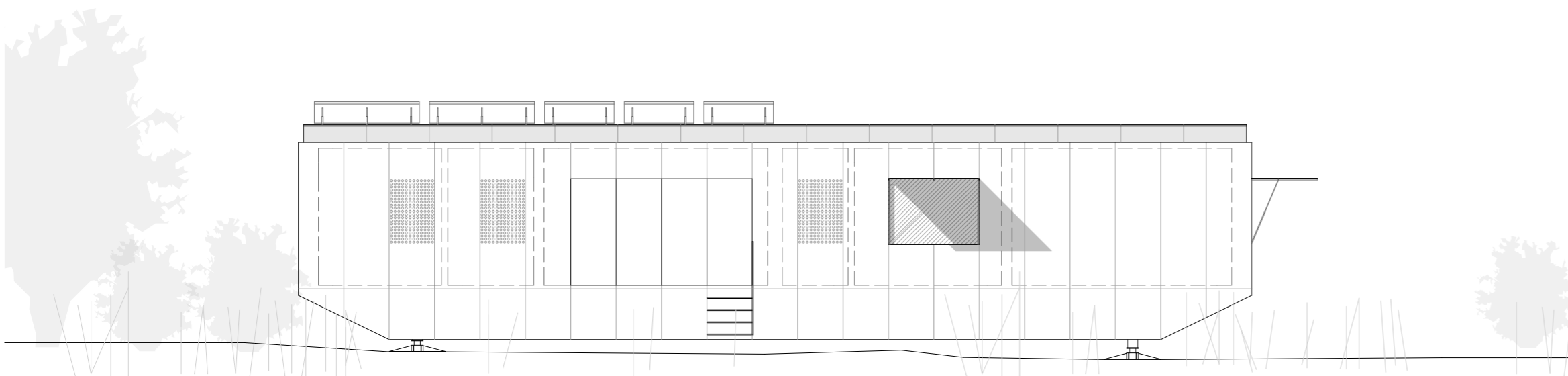
ény-i homlokzat - árvíz - m 1:100

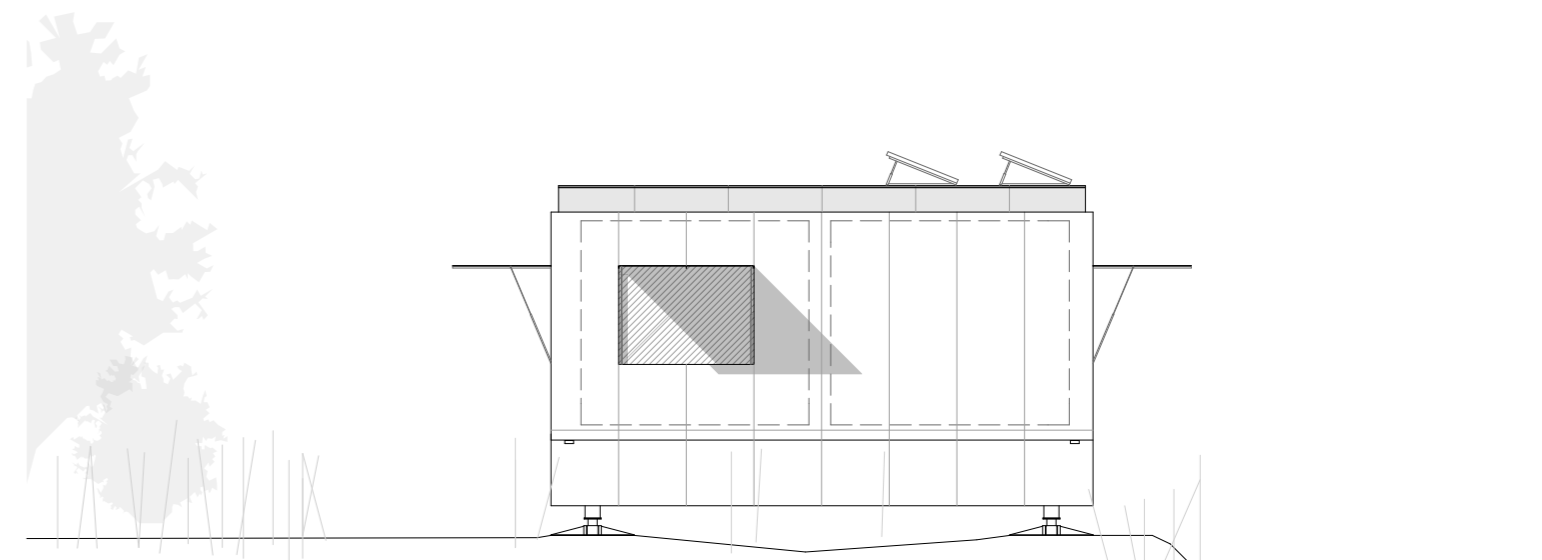
ék-i homlokzat - belvíz - m 1:100

ény-i homlokzat - belvíz - m 1:100

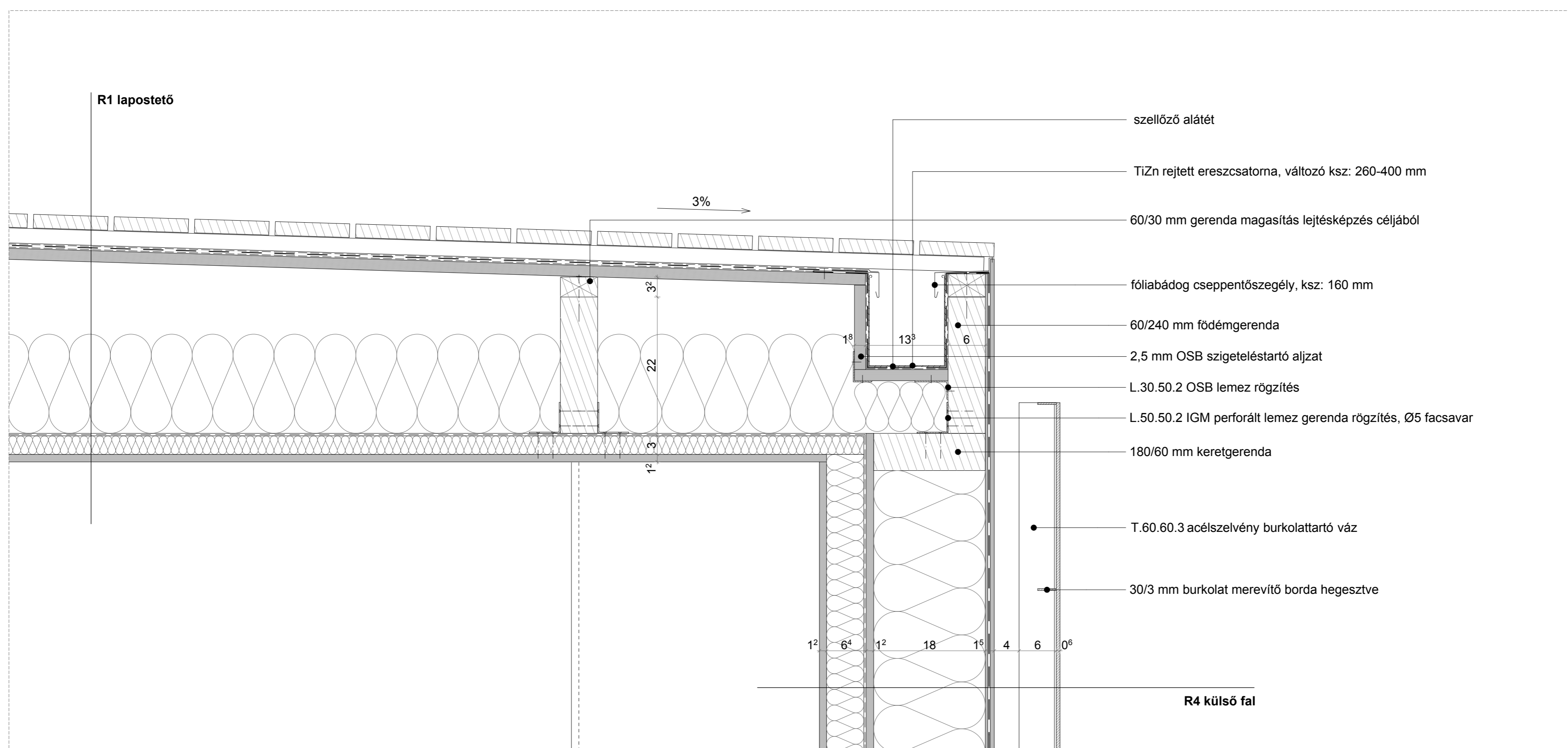
ék-i homlokzat - száraz idő - m 1:100

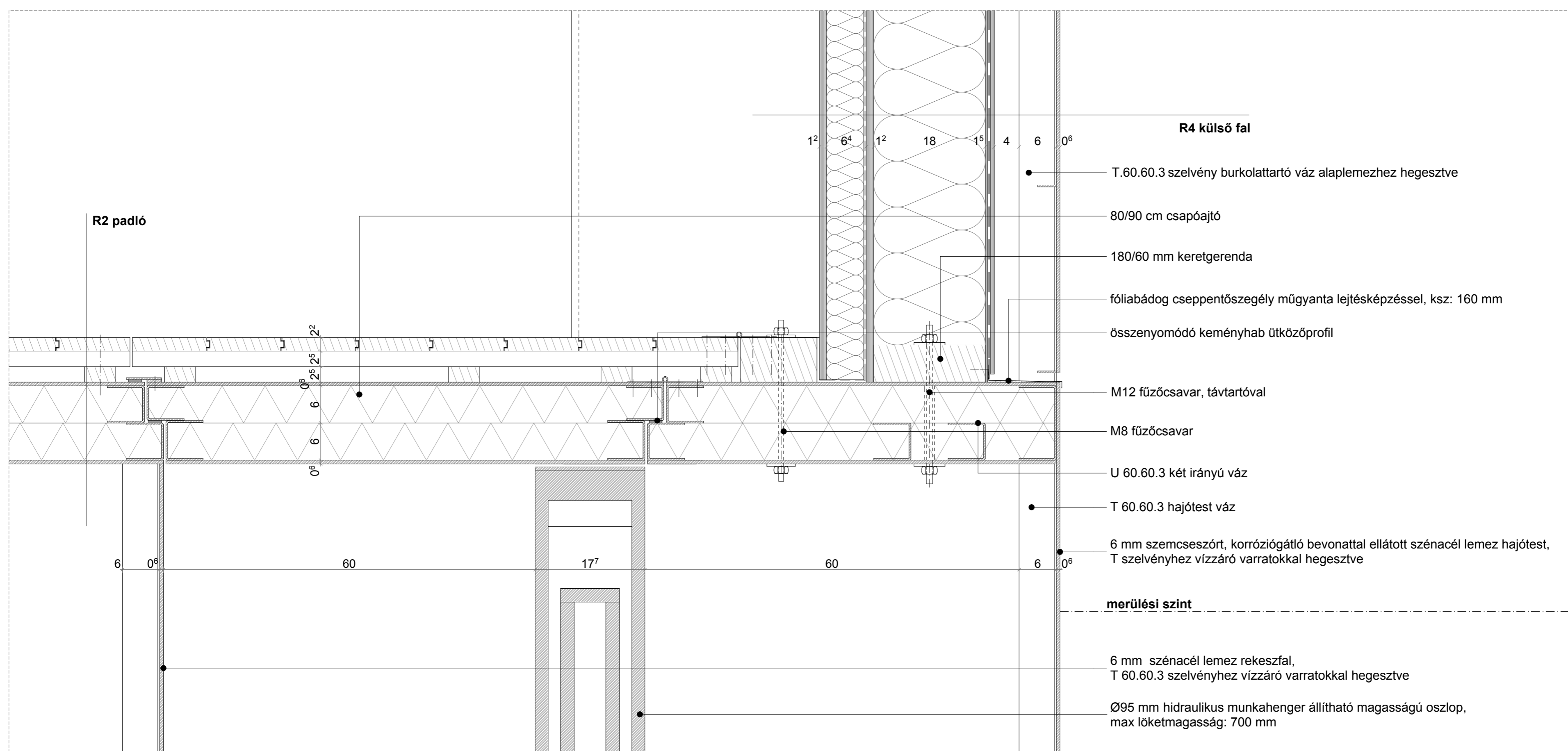
ény-i homlokzat - száraz idő - m 1:100

látvány 2

attika csomópont - m 1:5

lábazat csomópont - hajótest és faváz, csapóajtó - m 1:5

rétegrendek

R1 lapostető

2,2 cm járható deszka burkolat
2,5 cm lécváz, a tető lejtésével párhuzamosan
műanyag filc védő réteg
1,2 mm PVC lemez csapadékvízszigetelés, mech.rögz
300g/m² műanyag filc elválasztó réteg
18 mm OSB lemez aljzat
8 cm- légrés földémbordák között
16 cm ásványi szálhas hőszigetelés földémbordák között
1 rtg. párazáró fólia felületfolytonos toldással
2,5 cm ásványi szálhas hőszigetelés lécváz között
1,2 cm nyírfa rétegelt lemez burkolat

R2 padló

2,2 cm hajópadló
2,5 cm lécváz
2,5 cm párnafa
6 mm acéllemez (hajótest) acélvázhoz hegesztve
6+6 cm EPS hőszigetelés 2 irányú U-szelvényű idomacél váz között
6 mm acéllemez (hajótest) acélvázhoz hegesztve

R3 padló vizes helyiségekben

2,2 cm hajópadló hízagosan fektetve
2,5 cm lécváz
2,5 cm párnafa
6 mm acéllemez (hajótest) acélvázhoz hegesztve, lejtésben
6+6 cm EPS hőszigetelés 2 irányú U-szelvényű idomacél váz között
6 mm acéllemez (hajótest) acélvázhoz hegesztve

R4 külső fal

6 mm bevonatos szénacél lemez burkolat merevítőbordákkal, ponthegesztéssel rögzítve
10 cm kiszellőztetett légrés 60 mm T szelvényű önhordó burkolattartó váz között
6,5 mm nyírfa rétegelt lemez burkolat
1,2 mm PVC lemez csapadékvízszigetelés, mech.rögz
4 mm lucfenyő rétegelt lemez szigetelés tartó réteg
18 cm ásványi szálhas hőszigetelés a fakeret faloszlopai között
12 mm lucfenyő rétegelt lemez
1 rtg. párazáró fólia felületfolytonos toldással
6 cm ásványi szálhas hőszigetelés függőleges lécváz között
12 mm nyírfa rétegelt lemez burkolat

R5 külső fal, vizes helyiség

6 mm bevonatos szénacél lemez burkolat merevítőbordákkal, pontheg. rögz.
10 cm kiszellőztetett légrés 60 mm T szelvényű önhordó burkolattartó váz között
6,5 mm nyírfa rétegelt lemez burkolat
1,2 mm PVC lemez csapadékvízszigetelés, mech.rögz
4 mm lucfenyő rétegelt lemez szigetelés tartó réteg
18 cm ásványi szálhas hőszigetelés a fakeret faloszlopai között
12 mm lucfenyő rétegelt lemez
1 rtg. párazáró fólia felületfolytonos toldással
6 cm ásványi szálhas hőszigetelés függőleges lécváz között
4 mm lucfenyő rétegelt lemez szigetelés tartó réteg
1,2 mm PVC lemez vízszigetelés, mech.rögz
6,5 mm impregnált nyírfa rétegelt lemez burkolat

R6 belső fal, fűtlen tér határán

12 mm nyírfa rétegelt lemez burkolat
18 cm ásványi szálhas hőszigetelés a fakeret faloszlopai között
12 mm lucfenyő rétegelt lemez
1 rtg. párazáró fólia felületfolytonos toldással
6 cm ásványi szálhas hőszigetelés függőleges lécváz között
12 mm nyírfa rétegelt lemez burkolat

R7 belső fal

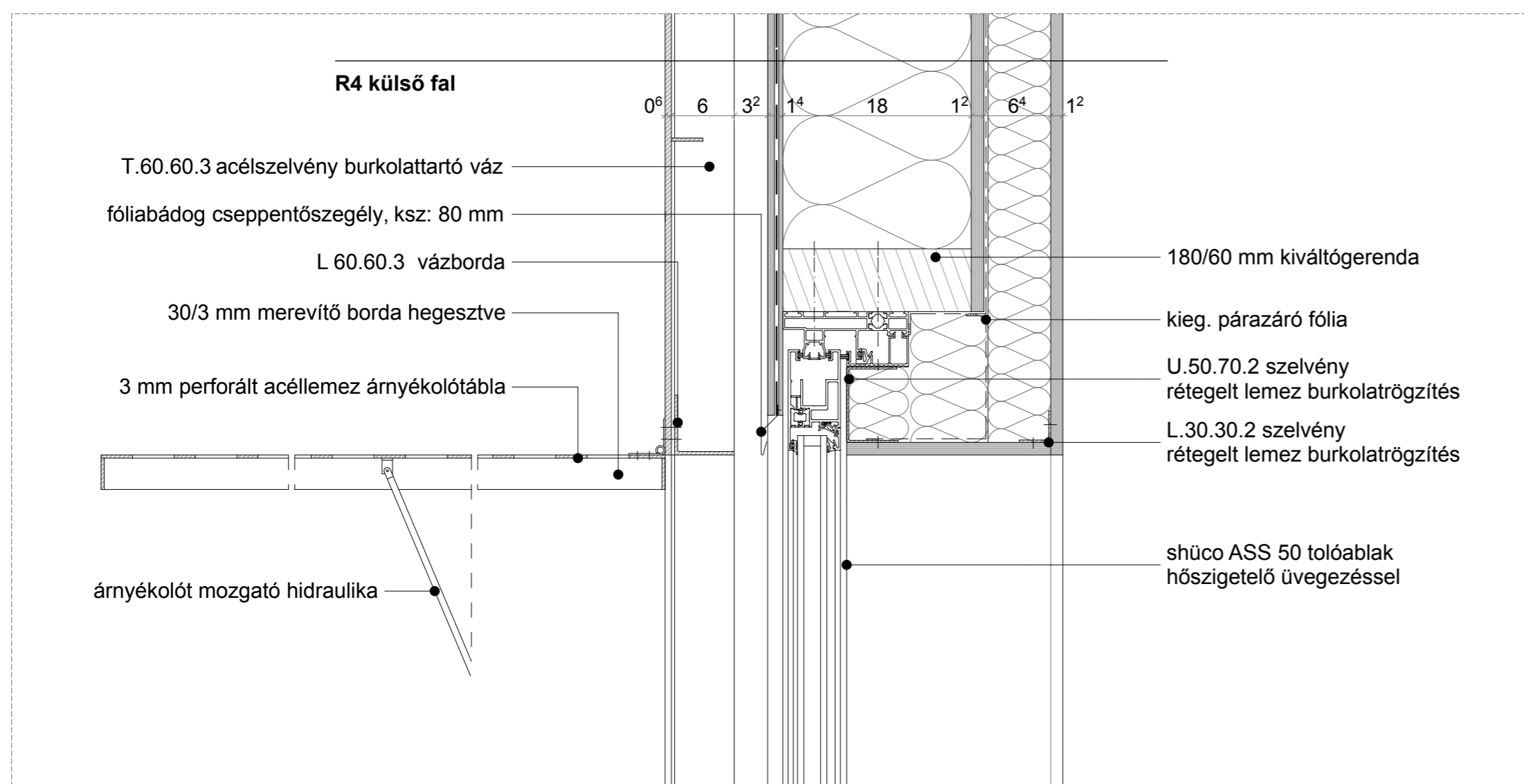
12 mm nyírfa rétegelt lemez burkolat
18 cm ásványi szálhas hangszigetelés a fakeret faloszlopai között
12 mm nyírfa rétegelt lemez burkolat

R8 válaszfal

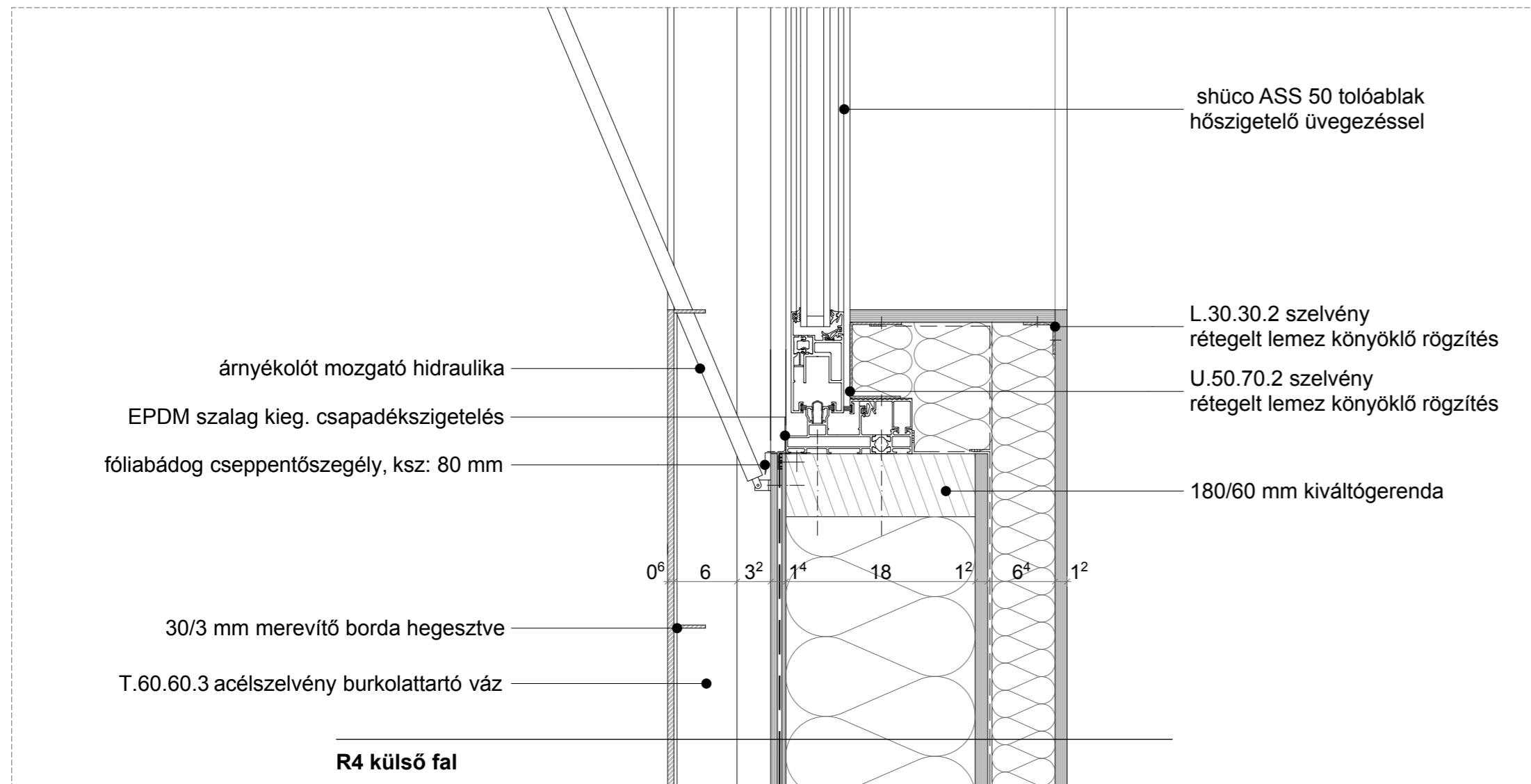
12 mm nyírfa rétegelt lemez burkolat
10 cm ásványi szálhas hangszigetelés a fakeret oszlopai között
12 mm nyírfa rétegelt lemez burkolat

R9 válaszfal tolaajtóval, vizes helyiség határán

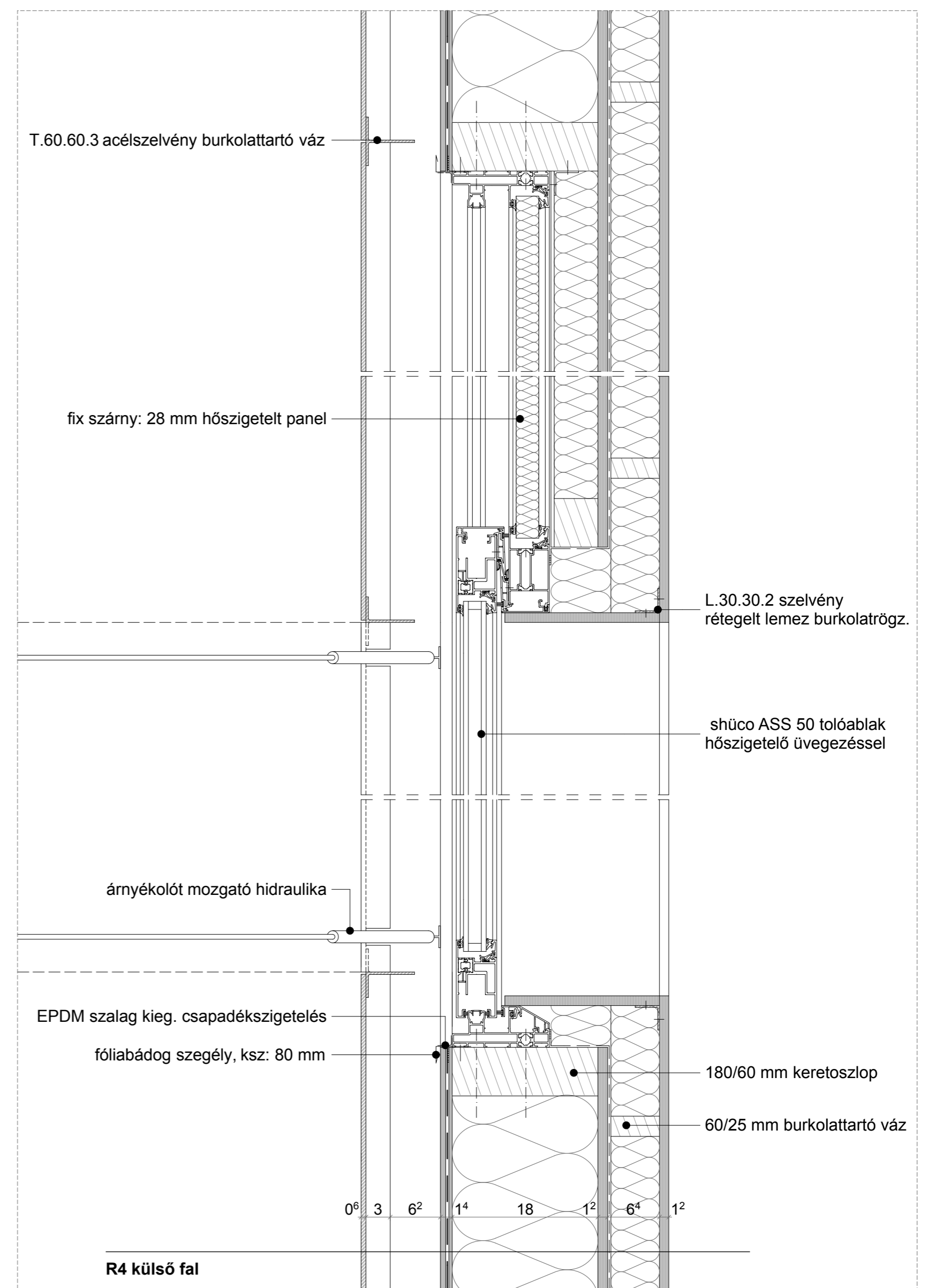
12 mm nyírfa rétegelt lemez burkolat
5 cm légrés a fakeret oszlopai között
10 cm ásványi szálhas hangszigetelés a fakeret oszlopai között
4 mm lucfenyő rétegelt lemez szigetelés tartó réteg
1,2 mm PVC lemez vízszigetelés, mech.rögz
6,5 mm impregnált nyírfa rétegelt lemez burkolat

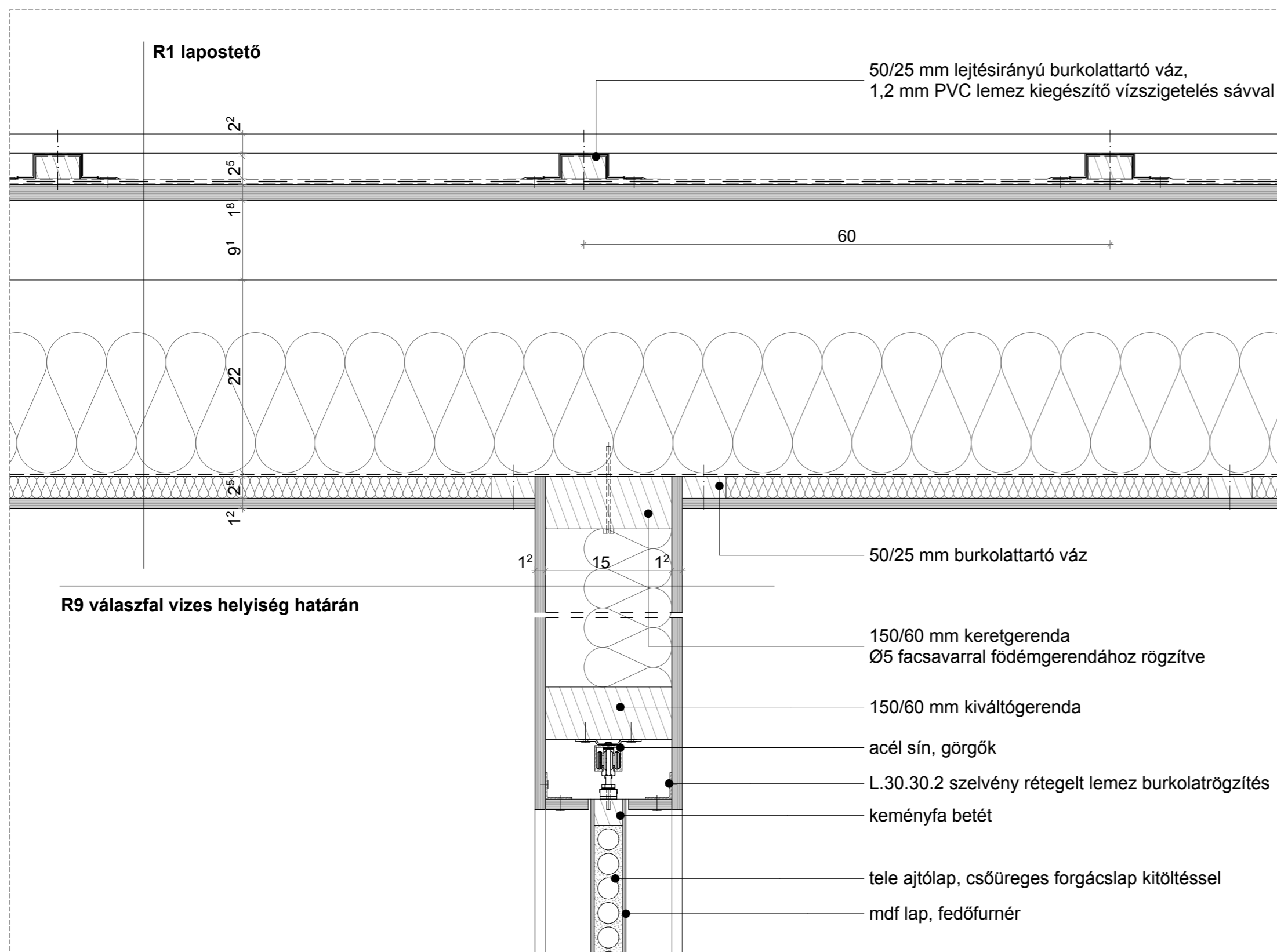
tolóablak és árnyékoló felső csomópont - m 1:5

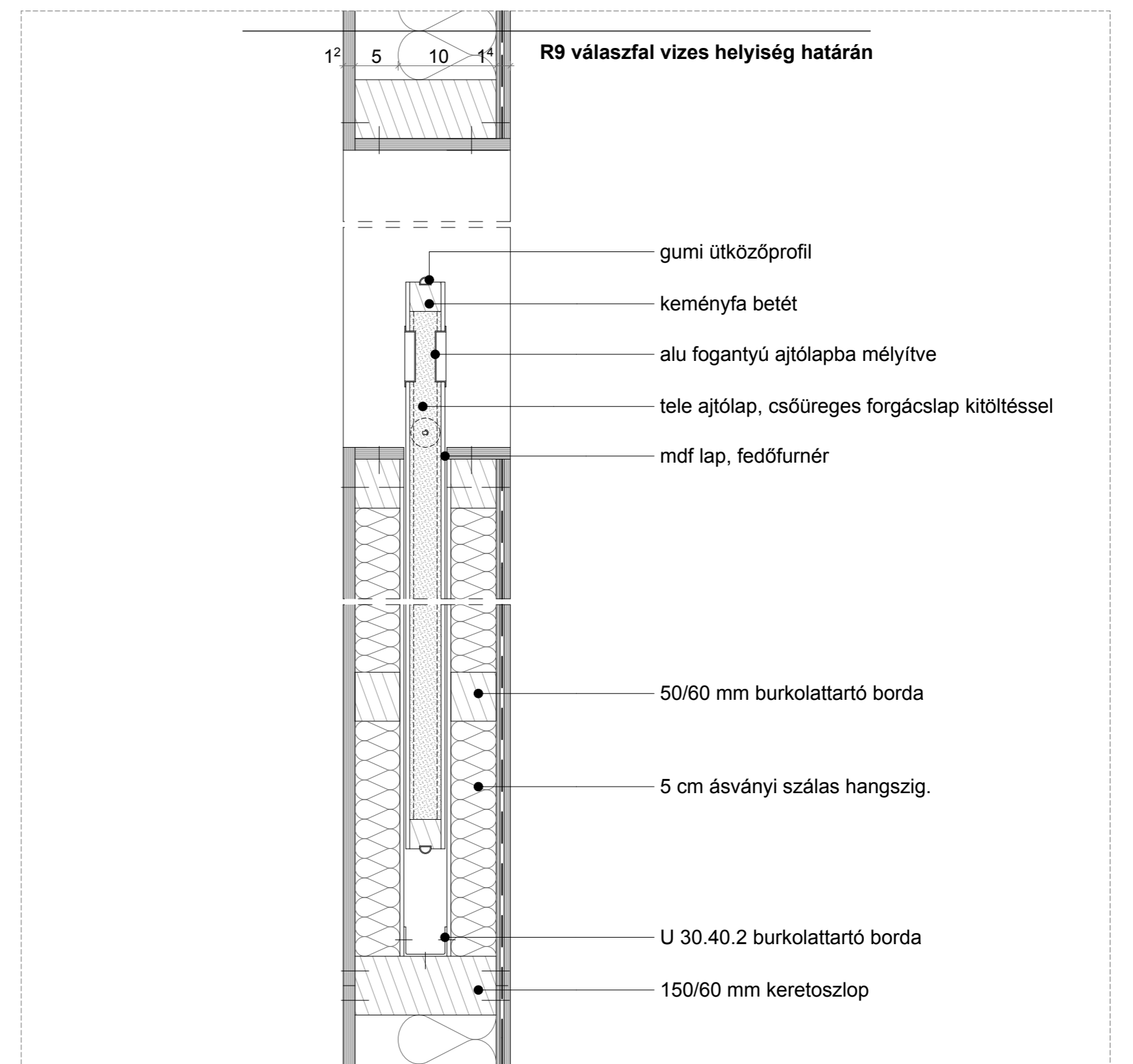
tolóablak alsó csomópont - m 1:5

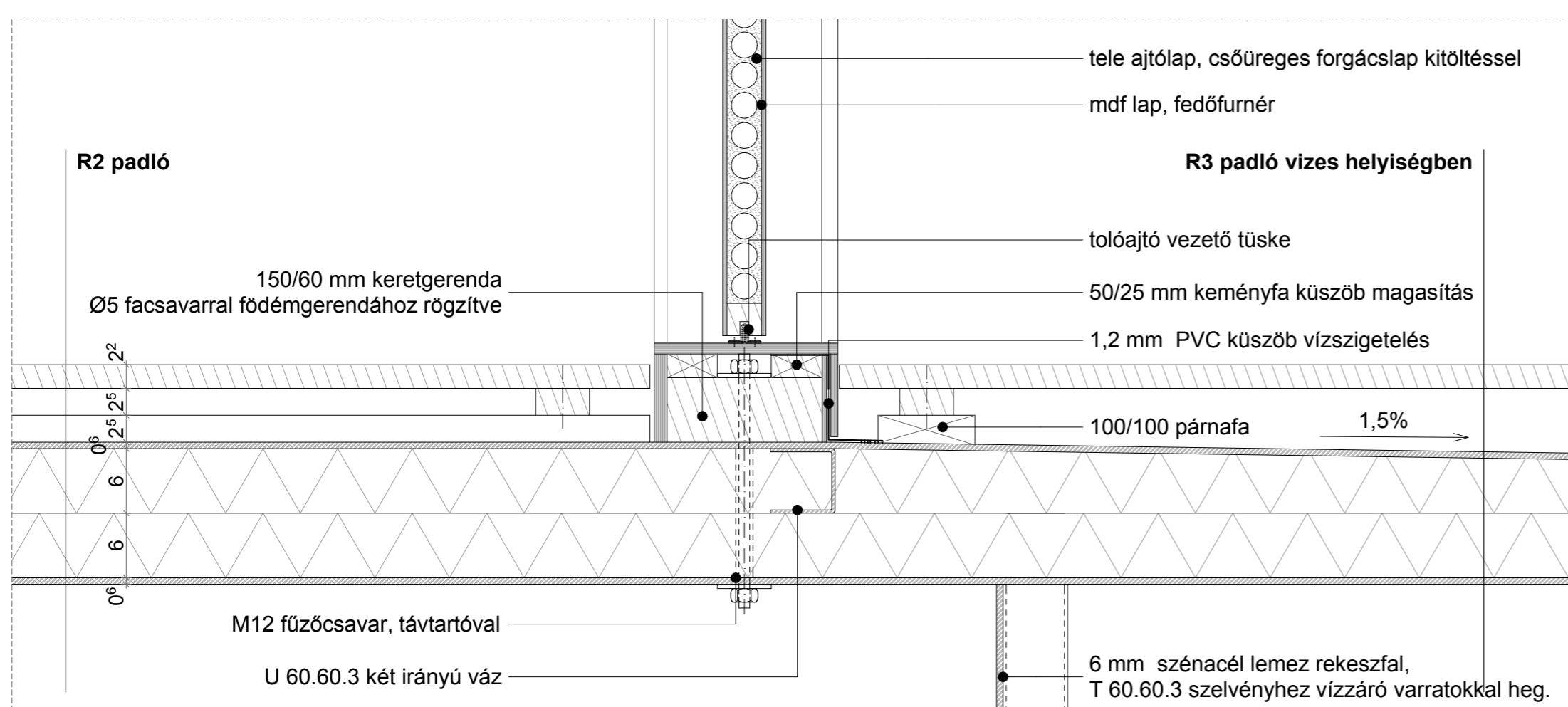
tolóablak vízszintes csomópont - m 1:5

tolóajtó felső csomópont - válaszfal és földem csatlakozás - m 1:5

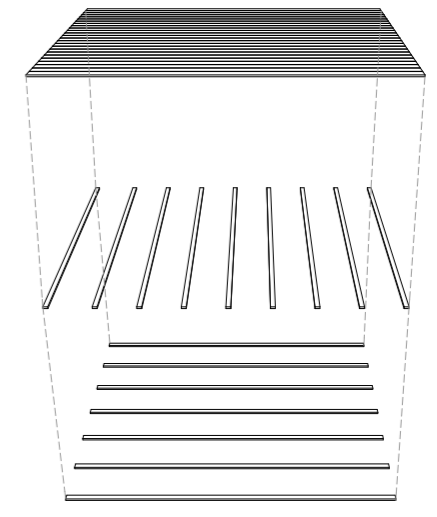
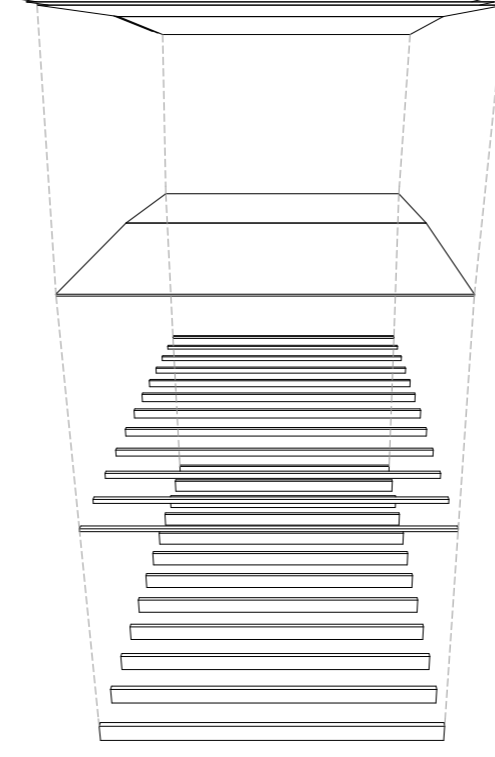
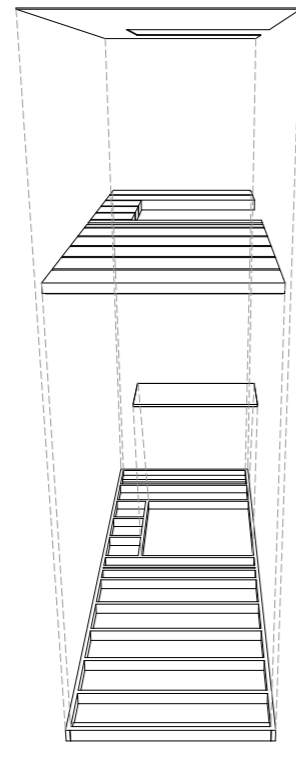

tolóajtó vízszintes csomópont - m 1:5

tolóajtó alsó csomópont - vizes helyiség határán - m 1:5

összeállítási terv

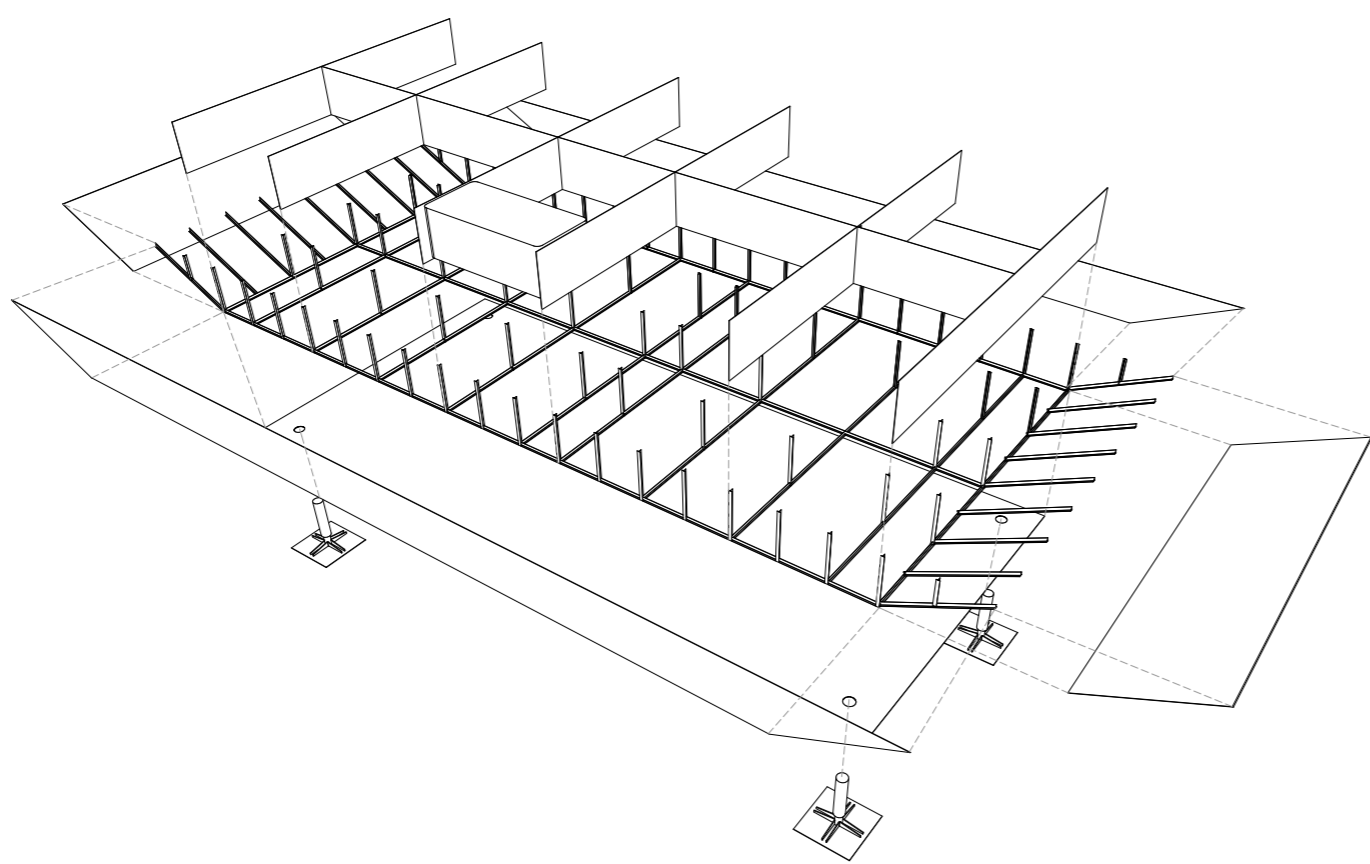

faház üzem

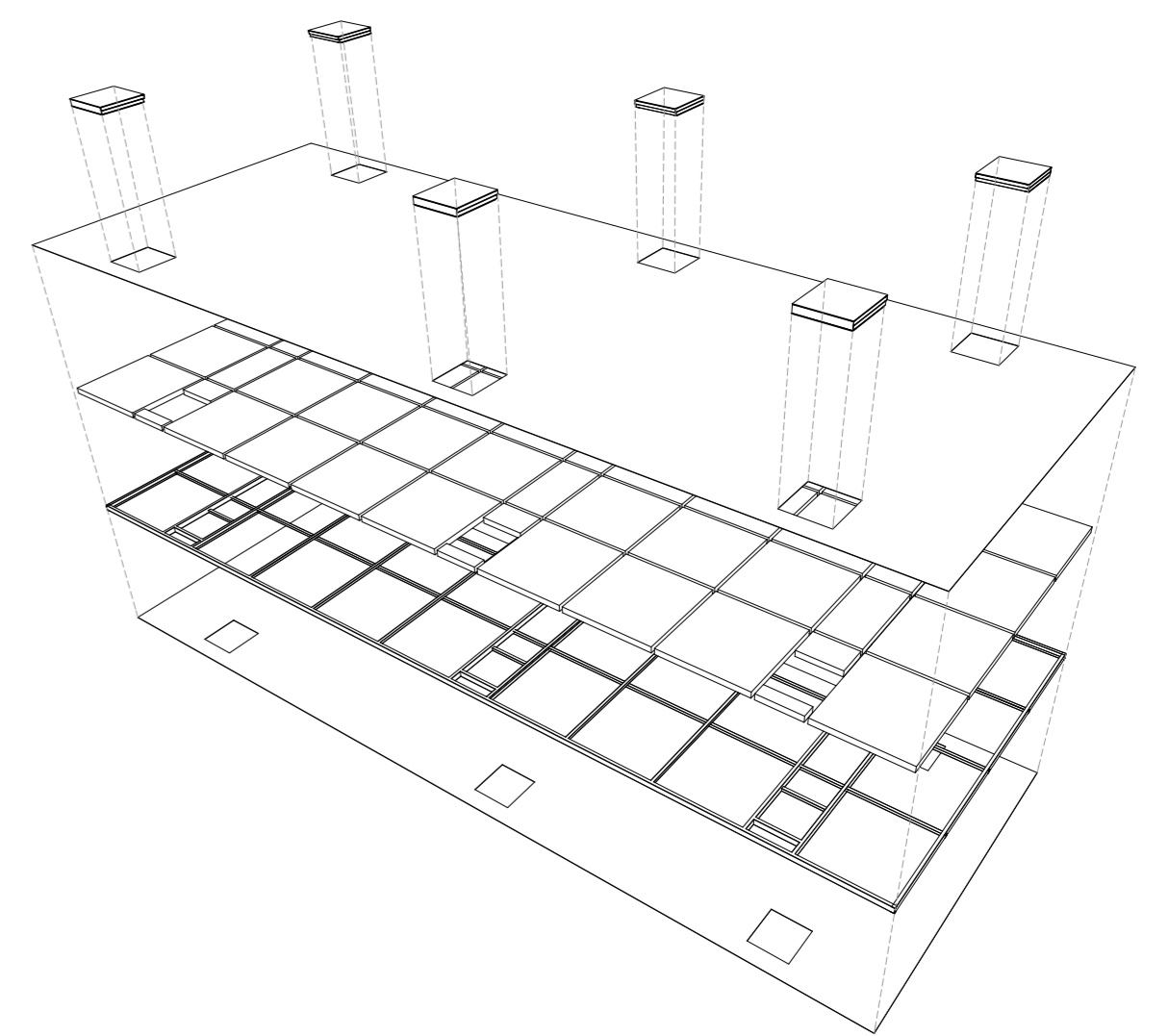
falváz elemek - keretek, nyílászárók, hőszigetelés, külső oldali burkolat

tető elemek - gerendák, lejtésképzés, vízszigetelés

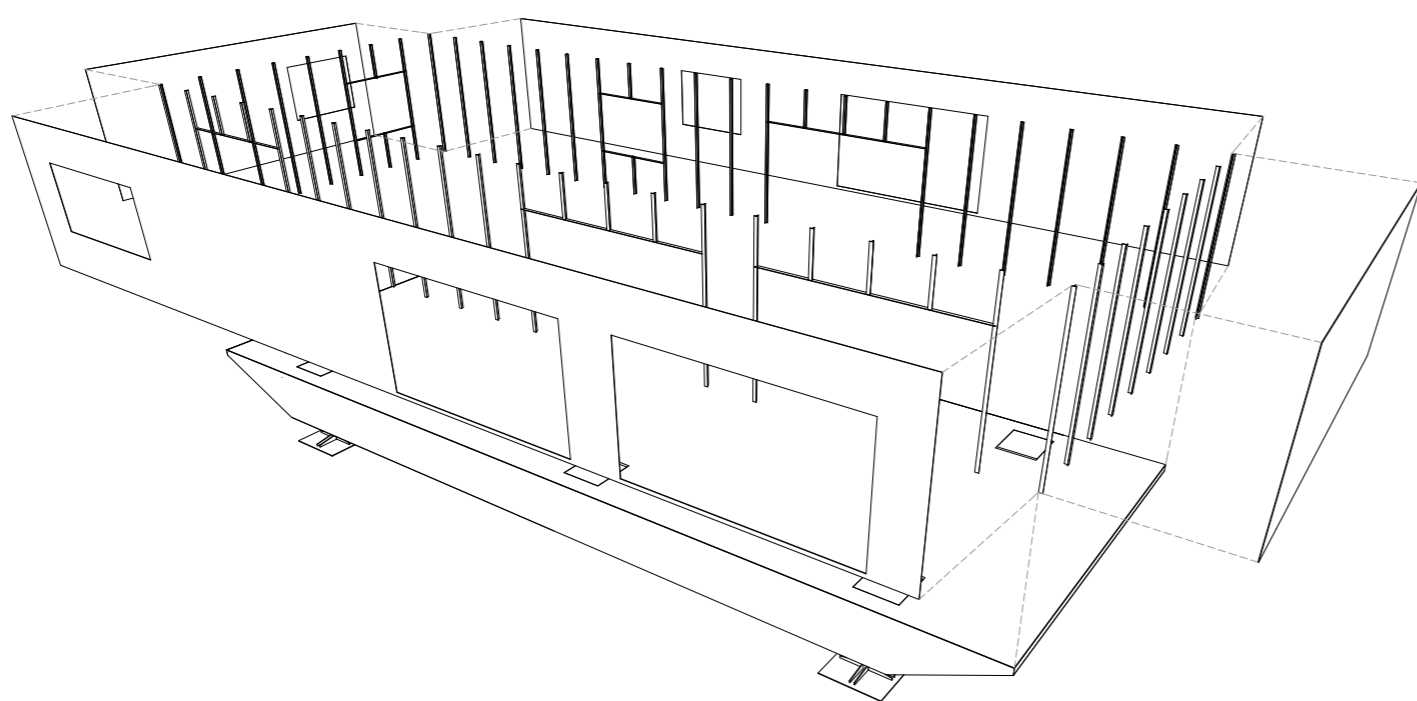
padlók - vakpadló, burkolat

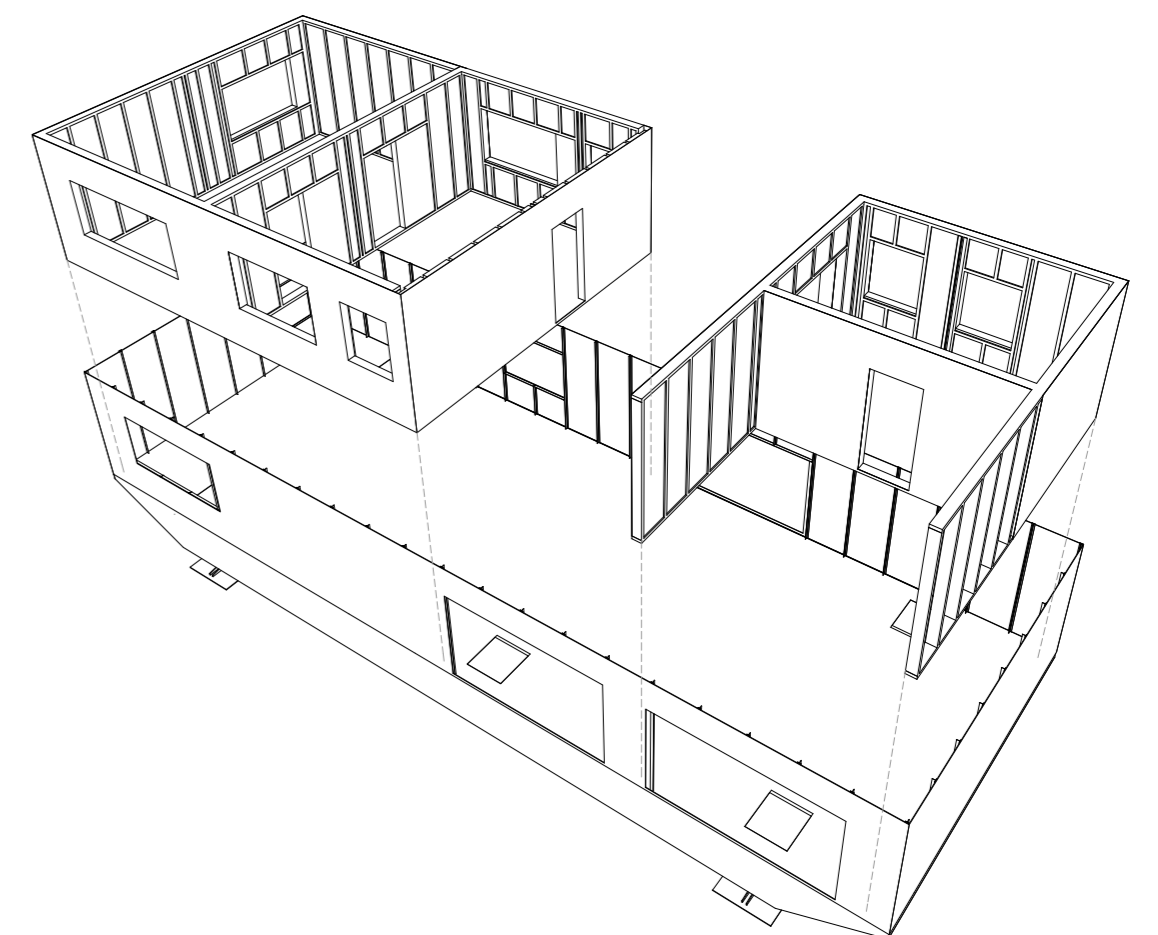
1. hajótest - váz, talpak, rekeszek, burkolat

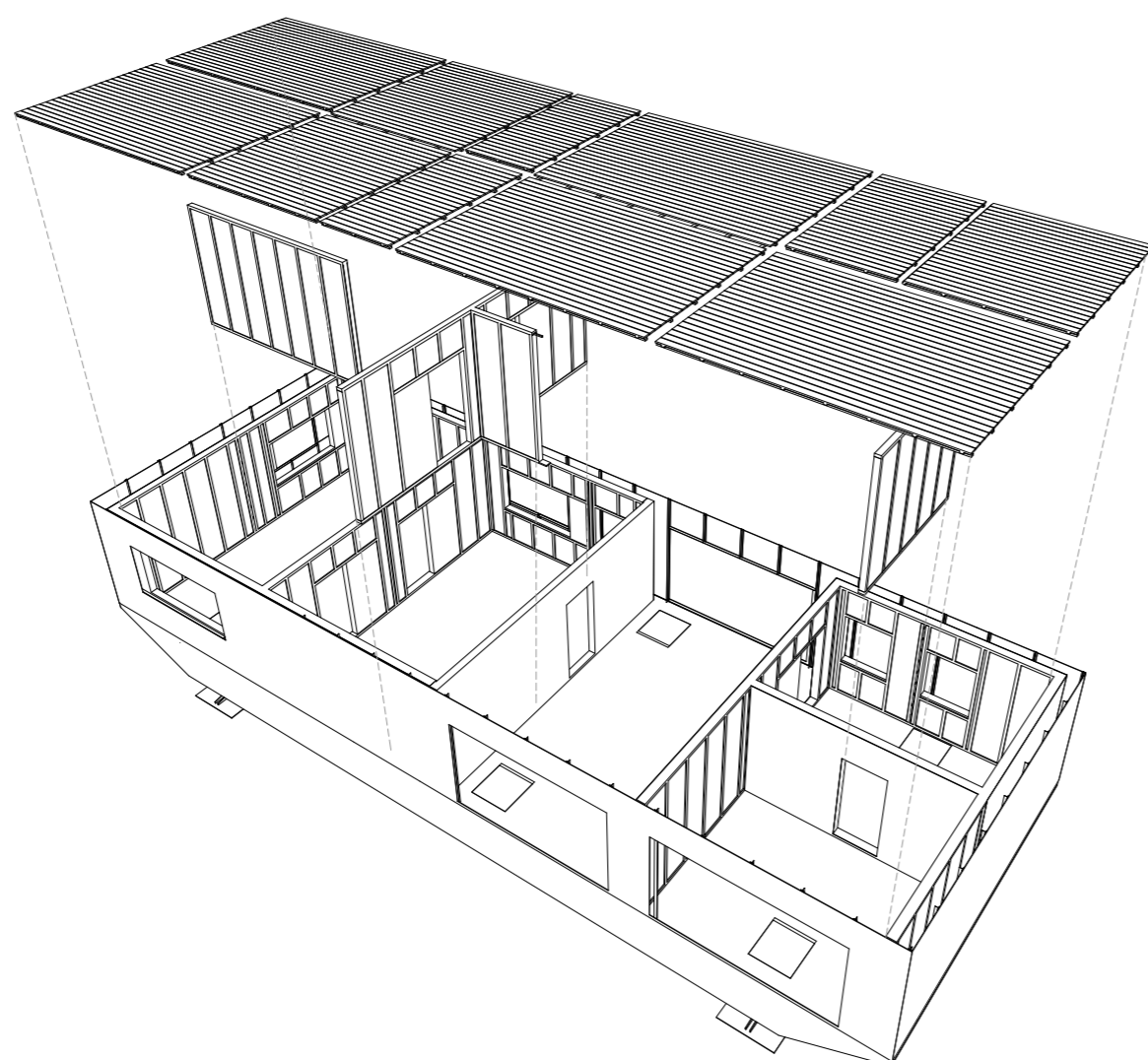
2. hajótest alaplemez - váz, hőszigetelés, burkolat, csapóajtók

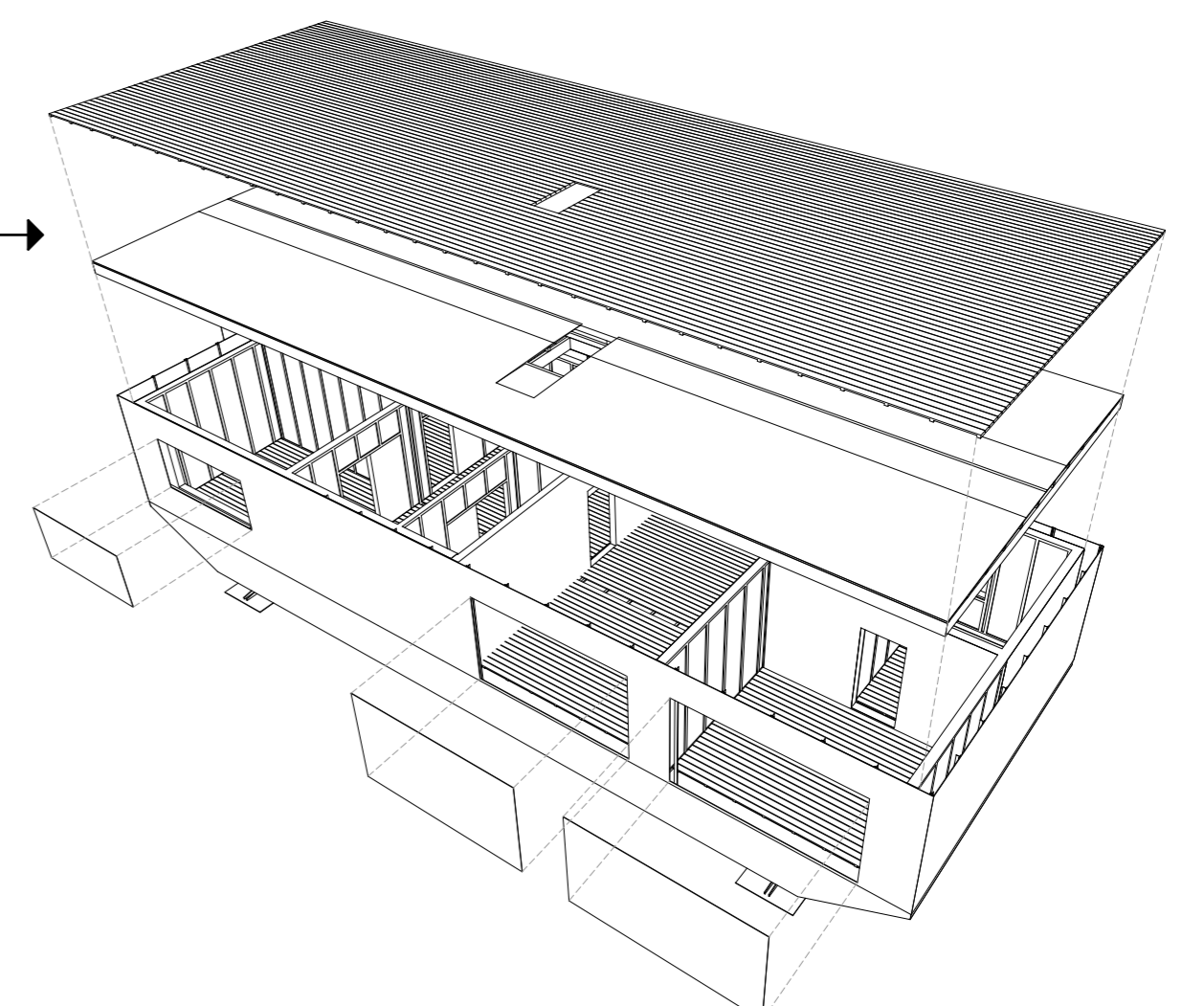
3. hajótest - külső acél héj - váz, burkolat

4. falváz elemek rögzítése a hajótestre

5. válaszfalak, padlók rögzítése a hajótestre, belső falburkolatok

6. födém, járható tető, külső árnyékolók, harmonikaajtók

hajógyár